

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 26 kwietnia 2023 r.

Poz. 791

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 17 kwietnia 2023 r.

w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności ekologicznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

Na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i szczegółowy tryb przyznawania i wypłaty płatności ekologicznych, o których mowa w art. 41 pkt 2 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, zwanych dalej „płatnościami ekologicznymi”, w tym:
  - a) szczegółowe wymagania, jakie powinny spełniać wnioski o przyznanie płatności ekologicznych,
  - b) szczegółowe warunki i tryb przyznawania płatności ekologicznych następcy prawnemu podmiotowi ubiegającego się o przyznanie tych płatności lub przejmującemu grunty;
- 2) wysokość kar i sposób ich obliczania, z wyjątkiem kar administracyjnych;
- 3) stawki płatności ekologicznych.

§ 2. Płatności ekologiczne przyznaje się rolnikowi, jeżeli:

- 1) realizuje inne zobowiązania w dziedzinie zarządzania, o których mowa w art. 70 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/2115”, przez 5 lat na użytkach rolnych, na których prowadzi produkcję ekologiczną w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej (Dz. U. poz. 1370 oraz z 2023 r. poz. 412 i 588), zwane dalej „zobowiązaniem ekologicznym”;
- 2) spełnia warunki przyznania płatności ekologicznych w ramach określonych pakietów wymienionych w rozporządzeniu.

§ 3. 1. Określa się następujące pakiety:

- 1) Pakiet 1. Uprawy rolnicze;
- 2) Pakiet 2. Uprawy warzywne;

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 716).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 119 z 21.04.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 181 z 07.07.2022, str. 35 oraz Dz. Urz. UE L 227 z 01.09.2022, str. 136.

- 3) Pakiet 3. Uprawy zielarskie;
- 4) Pakiet 4. Podstawowe uprawy sadownicze;
- 5) Pakiet 5. Uprawy jagodowe;
- 6) Pakiet 6. Ekstensywne uprawy sadownicze;
- 7) Pakiet 7. Uprawy paszowe na gruntach ornych;
- 8) Pakiet 8. Trwałe użytki zielone;
- 9) Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi;
- 10) Pakiet 10. Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą.

2. Zobowiązanie ekologiczne jest realizowane w ramach pakietu wymienionego w ust. 1:

- 1) pkt 1–3, 5 lub 7 albo
- 2) pkt 4 lub 6, albo
- 3) pkt 8, albo
- 4) pkt 9.

3. Rolnik może realizować jednocześnie więcej niż jedno zobowiązanie ekologiczne, z tym że takie same zobowiązania ekologiczne może realizować jednocześnie, jeżeli zostały podjęte w różnych latach, a w przypadku gdy kontynuuje realizację takiego samego zobowiązania ekologicznego podjętego przez innego rolnika – może je realizować, mimo że zostało podjęte w tym samym roku.

4. Rolnik może realizować zobowiązanie ekologiczne także w przypadku, gdy realizuje jednocześnie zobowiązanie, o którym mowa w art. 29 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.³⁾), zwane dalej „zobowiązaniem ekologicznym PROW 2014–2020”.

§ 4. 1. Rolnik realizujący zobowiązanie ekologiczne przestrzega następujących wymogów:

- 1) ma plan działalności ekologicznej sporządzony w pierwszym roku realizacji zobowiązania ekologicznego i przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności ekologicznych, przy udziale doradcy rolniczego ze specjalizacją rolnośrodowiskową albo doradcy rolniczego ze specjalizacją ekologiczną na formularzu udostępnionym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwaną dalej „Agencją”;
- 2) prowadzi rejestr działalności ekologicznej w odniesieniu do użytków rolnych objętych zobowiązaniem ekologicznym, zawierający wykaz:
  - a) zabiegów agrotechnicznych wykonywanych w ramach realizowanego pakietu, w szczególności zastosowania nawozów i wykonania zabiegów przy użyciu środków ochrony roślin, ze wskazaniem nazwy i dawki zastosowanego nawozu i środka ochrony roślin oraz przyczyny zastosowania środka ochrony roślin, oraz wykonania koszenia,
  - b) wypasu zwierząt – w przypadku prowadzenia wypasu
– wraz z terminem ich przeprowadzenia;
- 3) przestrzega odnośnych minimalnych wymogów, o których mowa w art. 70 ust. 3 lit. b rozporządzenia 2021/2115, dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin oraz innych odpowiednich obowiązkowych wymogów ustanowionych na mocy prawa krajowego, wskazanych w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 4) przestrzega innych wymogów określonych dla poszczególnych pakietów w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 865, Dz. Urz. UE L 280 z 24.09.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 367 z 23.12.2014, str. 16, Dz. Urz. UE L 127 z 22.05.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 28 z 04.02.2016, str. 8, Dz. Urz. UE L 130 z 19.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 129 z 19.05.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017, str. 15, Dz. Urz. UE L 30 z 02.02.2018, str. 6, Dz. Urz. UE L 16 z 18.01.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 53 z 22.02.2019, str. 14, Dz. Urz. UE L 204 z 26.06.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 437 z 28.12.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 79 z 08.03.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 224 z 24.06.2021, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 173 z 30.06.2022, str. 34.

2. W przypadku gdy rolnik realizuje zobowiązanie ekologiczne i jednocześnie realizuje zobowiązanie:

- 1) rolno-środowiskowo-klimatyczne, o którym mowa w art. 70 ust. 1 rozporządzenia 2021/2115, zwane dalej „zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym”, lub
- 2) ekologiczne PROW 2014–2020, lub
- 3) o którym mowa w art. 28 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, zwane dalej „zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym PROW 2014–2020”

– rejestr działalności ekologicznej może być prowadzony na jednym formularzu z rejestrem działalności ekologicznej prowadzonym w ramach realizowanego przez tego rolnika zobowiązania ekologicznego PROW 2014–2020 lub z rejestrem działalności rolnośrodowiskowej prowadzonym w ramach realizowanego przez tego rolnika zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego lub zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014–2020.

3. W przypadku gdy rolnik realizuje zobowiązanie ekologiczne i jednocześnie realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne lub zobowiązanie ekologiczne PROW 2014–2020, lub zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW 2014–2020, plan działalności ekologicznej nie może być sporządzony na jednym formularzu z:

- 1) planem działalności rolnośrodowiskowej sporządzonym w ramach realizowanego przez tego rolnika zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego lub
- 2) planem działalności ekologicznej prowadzonym w ramach realizowanego przez tego rolnika zobowiązania ekologicznego PROW 2014–2020, lub
- 3) planem działalności rolnośrodowiskowej sporządzonym w ramach realizowanego przez tego rolnika zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014–2020.

4. Plan działalności ekologicznej zawiera elementy, które są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

5. Rolnik realizujący zobowiązanie ekologiczne, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 4:

- 1) nie może posiadać więcej niż 10 ha użytków rolnych w roku, w którym rozpoczął realizację tego zobowiązania ekologicznego;
- 2) może kontynuować realizację tego zobowiązania ekologicznego, nawet jeżeli w drugim roku lub w kolejnych latach jego realizacji posiadane przez niego użytki rolne przekroczą powierzchnię 10 ha, ale powierzchnia użytków rolnych, na których jest realizowane to zobowiązanie ekologiczne, nie będzie większa niż 10 ha;
- 3) nie może realizować tego zobowiązania ekologicznego jednocześnie z zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1–3.

6. Rolnik realizujący zobowiązanie ekologiczne, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 4, może w drugim roku lub w kolejnych latach realizacji tego zobowiązania ekologicznego zastąpić je odpowiednio zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, 2 lub 3.

7. Jeżeli rolnik, który realizuje zobowiązanie ekologiczne, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 4, w kolejnym roku lub w kolejnych latach rozpocznie realizację takiego samego zobowiązania ekologicznego i łączna powierzchnia użytków rolnych, na których są realizowane te zobowiązania, przekroczy powierzchnię 10 ha, to rolnik ten musi zastąpić te zobowiązania w roku, w którym nastąpiło przekroczenie tej powierzchni, i przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności ekologicznych, odpowiednio zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, 2 lub 3.

8. Jeżeli w trakcie realizacji zobowiązania ekologicznego, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, 2 lub 3, rolnik zacznie spełniać warunek wymieniony w ust. 5 pkt 1, to rolnik ten może zastąpić realizowane zobowiązanie ekologiczne w roku, w którym zaczął spełniać ten warunek, i przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności ekologicznych, zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 4.

§ 5. 1. Zobowiązanie ekologiczne obejmuje użytki rolne:

- 1) zadeklarowane we wniosku o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych w ramach danego pakietu;
- 2) objęte obszarem zatwierdzonym.

2. Zobowiązanie ekologiczne obejmuje użytki rolne, o których mowa w ust. 1, nawet w przypadku, gdy płatności ekologiczne w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 7 i 8 zostały przyznane do mniejszej powierzchni.

3. Rolnik realizuje zobowiązanie ekologiczne od dnia 15 marca roku, w którym złożył wniosek o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych w ramach danego zobowiązania ekologicznego.

4. W przypadku gdy w drugim lub kolejnym roku realizacji zobowiązania ekologicznego:

- 1) nie są spełnione warunki przyznania płatności ekologicznych lub
- 2) rolnik nie złożył wniosku o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych w ramach danego pakietu

– uznaje się, że rolnik kontynuuje realizację podjętego zobowiązania ekologicznego, jeżeli grunty objęte tym zobowiązaniem znajdują się w jego posiadaniu.

§ 6. 1. Wielkość powierzchni użytków rolnych objętych zobowiązaniem ekologicznym oraz miejsce realizacji tego zobowiązania nie podlegają zmianie w trakcie jego realizacji.

2. W ramach realizacji zobowiązania ekologicznego, o którym mowa w § 3 ust. 2:

- 1) pkt 1, rolnik może, w drugim roku i kolejnych latach realizacji zobowiązania ekologicznego, dokonywać zmiany uprawianych roślin, miejsca ich uprawy lub zmiany pakietów objętych tym zobowiązaniem,
- 2) pkt 4, rolnik może, w drugim roku i kolejnych latach realizacji zobowiązania ekologicznego, dokonywać zmiany uprawianych roślin lub miejsca ich uprawy w przypadku uprawy roślin wymienionych w części I–III, V i VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia

– pod warunkiem że mimo dokonania tych zmian są spełnione warunki przyznania płatności ekologicznych z tytułu realizacji tego zobowiązania ekologicznego, a zmiany te nie powodują zmiany wielkości powierzchni użytków rolnych objętych tym zobowiązaniem ekologicznym lub zmiany miejsca jego realizacji.

3. W przypadku uprawy rośliny dwuletniej wymienionej w wykazie roślin objętych płatnościami ekologicznymi, który jest określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia, zmiany, o których mowa w ust. 2, są dopuszczalne po upływie dwóch lat uprawy tej rośliny.

4. W ramach realizacji zobowiązania ekologicznego, o którym mowa w § 3 ust. 2:

- 1) pkt 2 lub 3, rolnik nie może dokonywać zmiany uprawianych roślin lub miejsca ich uprawy, objętych tym zobowiązaniem ekologicznym;
- 2) pkt 4, rolnik nie może dokonywać zmiany uprawianych roślin lub miejsca ich uprawy, objętych tym zobowiązaniem ekologicznym, w przypadku:
  - a) roślin wymienionych w części IV i VI tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia,
  - b) trwałych użytków zielonych.

5. W okresie realizacji zobowiązania ekologicznego, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 2 lub 4, dopuszczalne jest:

- 1) jednorazowe zaprzestanie, na danym gruncie, uprawy drzew lub krzewów, o których mowa w ust. 7 pkt 1 załącznika nr 2 do rozporządzenia i które są wymienione w części IV i VI tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia:
  - a) w pierwszym roku realizacji tego zobowiązania po przeprowadzeniu zbioru w tym roku albo
  - b) w drugim roku realizacji tego zobowiązania po przeprowadzeniu zbioru w tym roku, albo
  - c) w trzecim roku realizacji tego zobowiązania po przeprowadzeniu zbioru w tym roku oraz
- 2) ubieganie się w roku następującym po roku, w którym zaprzestano uprawy drzew lub krzewów, o których mowa w pkt 1, o przyznanie płatności ekologicznych do takiego gruntu na zasadach określonych w § 8 ust. 1 lub 12

– przy czym w przypadku takiego zaprzestania uprawy uznaje się, że rolnik realizuje zobowiązanie ekologiczne na tych gruntach, i w okresie tego zaprzestania uprawy w odniesieniu do tych gruntów nie stosuje się przepisów § 30–42.

6. Rolnik, który skorzystał z możliwości, o której mowa w ust. 5:

- 1) składa do kierownika biura powiatowego Agencji, najpóźniej w terminie 30 dni przed zaprzestaniem uprawy, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, opinię sporządzoną przez doradcę rolniczego ze specjalizacją rolnośrodowiskową albo doradcę rolniczego ze specjalizacją ekologiczną, uzasadniającą zaprzestanie uprawy, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, na danym gruncie, przy której sporządzaniu doradca ten bierze pod uwagę w szczególności stan fitosanitarny uprawy drzew lub krzewów na danym gruncie oraz dotychczasowy okres ich uprawy;
- 2) od roku następującego po roku, za który przyznano mu płatności ekologiczne na zasadach określonych w ust. 5 pkt 2:
  - a) kontynuuje na danym gruncie realizację zobowiązania ekologicznego, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 2 lub 4, w zakresie uprawy drzew lub krzewów wymienionych w części IV i VI tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia,
  - b) realizuje na tym gruncie wymogi, o których mowa w ust. 7 pkt 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 2 lit. a, nie mają zastosowania przepisy ust. 4 pkt 1 i pkt 2 lit. a, w zakresie zmiany uprawianych roślin.

8. W przypadku realizacji pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 7 na gruntach ornych, na których jest uprawiana mieszanka wieloletnia traw albo mieszanka wieloletnia traw z bobowatymi drobnonasiennymi, rolnik może zastąpić ten pakiet pakietem wymienionym w § 3 ust. 1 pkt 8, jeżeli grunty te stały się trwałymi użytkami zielonymi.

9. Za zmianę wielkości powierzchni użytków rolnych objętych zobowiązaniem ekologicznym nie uznaje się wykorzystania przez rolnika części tych użytków na potrzeby wypełnienia normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska GAEC 8, wymienionej w załączniku III do rozporządzenia 2021/2115, w zakresie minimalnego udziału powierzchni użytków rolnych wykorzystanej na elementy lub obszary nieprodukcyjne.

10. Jeżeli w danym roku część powierzchni użytków rolnych objętych zobowiązaniem ekologicznym zostanie wykorzystana zgodnie z ust. 9, to do tych użytków nie są przyznawane płatności ekologiczne, a przepisów § 30–42 nie stosuje się.

§ 7. 1. Płatności ekologiczne do tego samego gruntu mogą być przyznane z tytułu realizacji tylko jednego zobowiązania ekologicznego.

2. Jeżeli na danym gruncie jest realizowane zobowiązanie ekologiczne PROW 2014–2020 lub zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, lub zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW 2014–2020, to do tego gruntu nie przysługują płatności ekologiczne.

§ 8. 1. Jeżeli rośliny bobowate grubonasienne lub gorczyca biała, lub gryka zwyczajna uprawiane w plonie głównym w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 1 lub 9 zostaną wykorzystane w danym roku jako nawóz zielony na określonych gruntach, płatności ekologiczne do tych gruntów są przyznawane w danym roku bez spełnienia wymogu, o którym mowa w ust. 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia.

2. W przypadku pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 1 i 9 płatności ekologiczne do gruntów, na których jest prowadzona uprawa konopi włóknistych, są przyznawane, jeżeli rolnik ubiega się o przyznanie płatności bezpośrednich, o których mowa w art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, zwanej dalej „ustawą o Planie Strategicznym”, do tych gruntów w roku, w którym ubiega się o przyznanie płatności ekologicznych do tych gruntów, i są spełnione warunki przyznania do nich płatności bezpośrednich.

3. W przypadku pakietu wymienionego w § 3 ust. 1:

- 1) pkt 7 – płatności ekologiczne są przyznawane, jeżeli rolnik jest posiadaczem zwierząt, których gatunki są wymienione w ust. 1:
  - a) pkt 1–3, 6, 8, 9 lub 12–15 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są oznaczone numerem identyfikacyjnym w rozumieniu przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, zwanym dalej „numerem z systemu IRZ”, lub
  - b) pkt 4, 5, 7, 11 lub 16–18 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są oznaczone numerem zakładu drobiu oraz numerem partii ptaków, o których mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, pozwalającymi na określenie gatunku oraz liczby zwierząt, których posiadaczem jest rolnik, lub
  - c) pkt 10 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są ujęte w wykazie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej, lub
  - d) pkt 19 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są oznaczone numerem siedziby stada w rozumieniu przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, pozwalającym na określenie gatunku oraz liczby zwierząt, których posiadaczem jest rolnik;
- 2) pkt 8 – płatności ekologiczne są przyznawane, jeżeli rolnik jest posiadaczem zwierząt, których gatunki są wymienione w ust. 2:
  - a) pkt 1–3, 5–7 lub 9–12 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są oznaczone numerem z systemu IRZ, lub
  - b) pkt 4 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są oznaczone numerem zakładu drobiu oraz numerem partii ptaków, o których mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, pozwalającymi na określenie gatunku oraz liczby zwierząt, których posiadaczem jest rolnik, lub
  - c) pkt 8 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są ujęte w wykazie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej;

- 3) pkt 9 w odniesieniu do:
- a) gruntów, na których są uprawiane rośliny wymienione w części VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia – płatności ekologiczne są przyznawane, jeżeli rolnik jest posiadaczem zwierząt, których gatunki są wymienione w ust. 1:
    - pkt 1–3, 6, 8, 9 lub 12–15 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są oznaczone numerem z systemu IRZ, lub
    - pkt 4, 5, 7, 11 lub 16–18 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są oznaczone numerem zakładu drobiu oraz numerem partii ptaków, o których mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, pozwalającymi na określenie gatunku oraz liczby zwierząt, których posiadaczem jest rolnik, lub
    - pkt 10 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są ujęte w wykazie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej, lub
    - pkt 19 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są oznaczone numerem siedziby stada w rozumieniu przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, pozwalającym na określenie gatunku oraz liczby zwierząt, których posiadaczem jest rolnik,
  - b) trwałych użytków zielonych objętych zobowiązaniem ekologicznym w ramach tego pakietu – płatności ekologiczne są przyznawane, jeżeli rolnik jest posiadaczem zwierząt, których gatunki są wymienione w ust. 2:
    - pkt 1–3, 5–7 lub 9–12 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są oznaczone numerem z systemu IRZ, lub
    - pkt 4 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są oznaczone numerem zakładu drobiu oraz numerem partii ptaków, o których mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, pozwalającymi na określenie gatunku oraz liczby zwierząt, których posiadaczem jest rolnik, lub
    - pkt 8 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są ujęte w wykazie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej.

4. W przypadku pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 10 płatności ekologiczne są przyznawane, jeżeli rolnik:

- 1) jest posiadaczem zwierząt, których gatunki są wymienione w ust. 1:
  - a) pkt 1–3, 6, 8, 9 lub 12–15 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są oznaczone numerem z systemu IRZ, lub
  - b) pkt 4, 5, 7, 11 lub 16–18 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są oznaczone numerem zakładu drobiu oraz numerem partii ptaków, o których mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, pozwalającymi na określenie gatunku oraz liczby zwierząt, których posiadaczem jest rolnik, lub
  - c) pkt 10 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są ujęte w wykazie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej, lub
  - d) pkt 19 załącznika nr 5 do rozporządzenia i które są oznaczone numerem siedziby stada w rozumieniu przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, pozwalającym na określenie gatunku oraz liczby zwierząt, których posiadaczem jest rolnik

– których liczba, w przeliczeniu na duże jednostki przeliczeniowe (DJP), wynosi co najmniej 0,5 DJP oraz nie więcej niż 1,5 DJP na hektar wszystkich użytków rolnych w gospodarstwie;

- 2) realizuje zobowiązanie ekologiczne w ramach innego pakietu.

5. Jeżeli:

- 1) zwierzę gatunku, o którym mowa:
  - a) w ust. 1 pkt 1–3, 6, 8, 9 lub 12–15 załącznika nr 5 do rozporządzenia lub
  - b) w ust. 2 pkt 1–3, 5–7 lub 9–12 załącznika nr 5 do rozporządzenia

– w danym roku zostało uwzględnione przy przyznawaniu pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w ramach którego warunkiem przyznania tej pomocy jest posiadanie zwierząt, zwierzę to nie może zostać uwzględnione przy przyznawaniu płatności ekologicznych w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 7–10;
- 2) zwierzęta gatunków, o których mowa:
  - a) w ust. 1 pkt 4, 5, 7, 10, 11 lub 16–19 załącznika nr 5 do rozporządzenia lub
  - b) w ust. 2 pkt 4 lub 8 załącznika nr 5 do rozporządzenia

– w danym roku zostały uwzględnione w określonej liczbie przy przyznawaniu pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w ramach którego warunkiem przyznania tej pomocy jest posiadanie zwierząt, zwierzęta te nie mogą zostać uwzględnione przy przyznawaniu płatności ekologicznych w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 7–10 w liczbie, w jakiej zostały uwzględnione przy przyznawaniu pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

6. Warunki, o których mowa w ust. 3 i ust. 4 pkt 1, uznaje się za spełnione, jeżeli:

- 1) warunki te spełnia małżonek rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności ekologicznych w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 7–10;
- 2) małżonek rolnika, o którym mowa w pkt 1, wyraził pisemną zgodę na przyznanie płatności ekologicznych temu rolnikowi z uwzględnieniem:
  - a) zwierząt gatunków, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, 6, 8, 9 lub 12–15 lub w ust. 2 pkt 1–3, 5–7 lub 9–12 załącznika nr 5 do rozporządzenia, lub
  - b) określonej liczby zwierząt w ramach poszczególnych gatunków, o których mowa w ust. 1 pkt 4, 5, 7, 10, 11 lub 16–19 lub w ust. 2 pkt 4 lub 8 załącznika nr 5 do rozporządzenia– których małżonek tego rolnika jest posiadaczem.

7. Małżonek rolnika, o którym mowa w ust. 6 pkt 1, wyrażając zgodę, o której mowa w ust. 6 pkt 2:

- 1) lit. a, podaje numery z systemu IRZ, jakimi są oznaczone zwierzęta objęte tą zgodą;
- 2) lit. b, podaje gatunki oraz liczbę zwierząt w ramach poszczególnych gatunków objętych tą zgodą.

8. Zwierząt, o których mowa w ust. 6 pkt 2, nie uwzględnia się przy przyznawaniu małżonkowi rolnika, o którym mowa w ust. 6 pkt 1:

- 1) płatności ekologicznych w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 7–10,
- 2) pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

– których warunkiem przyznania jest posiadanie zwierząt, o których mowa w ust. 3 lub ust. 4 pkt 1.

9. Przy ustalaniu spełniania warunków określonych w ust. 3 i ust. 4 pkt 1 bierze się pod uwagę zwierzęta:

- 1) posiadane przez rolnika lub jego małżonka w okresie od dnia 15 marca roku złożenia wniosku o przyznanie płatności ekologicznych do dnia 14 marca roku następującego po roku złożenia tego wniosku oraz w odniesieniu do których rolnik lub jego małżonek dokonali wymaganych na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt zgłoszeń do komputerowej bazy danych – w przypadku zwierząt, o których mowa w:
  - a) ust. 1 załącznika nr 5 do rozporządzenia, z wyłączeniem zwierząt, o których mowa w pkt 10 tego ustępu,
  - b) ust. 2 załącznika nr 5 do rozporządzenia, z wyłączeniem zwierząt, o których mowa w pkt 8 tego ustępu;
- 2) wymienione w wykazie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej, oraz posiadane przez rolnika lub jego małżonka w okresie od dnia:
  - a) przeprowadzenia kontroli, o której mowa w art. 38 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2018, str. 1, z późn. zm.⁴⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2018/848”, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie płatności ekologicznych do dnia przeprowadzenia tej kontroli w roku złożenia wniosku o przyznanie tych płatności – w przypadku zwierząt innych niż wymienione w pkt 1, utrzymywanych przez rolnika lub jego małżonka, którzy zostali objęci systemem kontroli obejmującym kontrolę urzędową i inne czynności urzędowe, o których mowa w rozdziale VI rozporządzenia 2018/848, nie później niż w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie płatności ekologicznych,
  - b) objęcia systemem kontroli obejmującym kontrolę urzędową i inne czynności urzędowe, o których mowa w rozdziale VI rozporządzenia 2018/848, w roku złożenia wniosku o przyznanie płatności ekologicznych do dnia przeprowadzenia kontroli, o której mowa w art. 38 ust. 3 rozporządzenia 2018/848, w roku złożenia wniosku o przyznanie tej płatności – w przypadku zwierząt innych niż wymienione w pkt 1, utrzymywanych przez rolnika lub jego małżonka, którzy zostali objęci tym systemem kontroli w roku złożenia wniosku o przyznanie płatności ekologicznych.

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 270 z 29.10.2018, str. 37, Dz. Urz. UE L 305 z 26.11.2019, str. 59, Dz. Urz. UE L 87 z 23.03.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 381 z 13.11.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 402 z 01.12.2020, str. 23, Dz. Urz. UE L 439 z 29.12.2020, str. 32, Dz. Urz. UE L 7 z 11.01.2021, str. 53, Dz. Urz. UE L 60 z 22.02.2021, str. 24, Dz. Urz. UE L 133 z 20.04.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 151 z 03.05.2021, str. 1 i 5, Dz. Urz. UE L 204 z 10.06.2021, str. 47, Dz. Urz. UE L 222 z 22.06.2021, str. 3, Dz. Urz. UE L 318 z 09.09.2021, str. 5, Dz. Urz. UE L 334 z 22.09.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 336 z 23.09.2021, str. 3, Dz. Urz. UE L 98 z 25.03.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 187 z 14.07.2022, str. 60, Dz. Urz. UE L 321 z 15.12.2022, str. 74 oraz Dz. Urz. UE L 29 z 01.02.2023, str. 6.

10. Liczbę DJP oblicza się jako sumę iloczynów liczby poszczególnych rodzajów zwierząt według średniego stanu z odpowiedniego okresu określonego w ust. 9 i współczynników ich przeliczenia na DJP, które są określone w załączniku nr 6 do rozporządzenia, przy czym liczba zwierząt jest:

- 1) ustalana na podstawie danych zawartych w komputerowej bazie danych, o której mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt – w przypadku zwierząt, o których mowa w ust. 9 pkt 1;
- 2) wskazana w wykazie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej – w przypadku zwierząt, o których mowa w ust. 9 pkt 2.

11. Jeżeli rolnik nie spełnia warunku określonego w ust. 3, płatności ekologiczne mogą mu zostać przyznane w przypadku, gdy warunek taki spełnia łącznie co najmniej z jednym innym rolnikiem ubiegającym się o przyznanie płatności ekologicznych, a grunty, do których ci rolnicy ubiegają się o przyznanie płatności ekologicznych, są położone na terenie tej samej gminy lub gmin ze sobą sąsiadujących. Przepisy ust. 6–8 stosuje się odpowiednio.

12. Jeżeli rośliny bobowate drobnonasienne, trawy lub ich mieszanki uprawiane w plonie głównym w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 7 lub 9 zostaną wykorzystane w danym roku jako nawóz zielony na określonych gruntach, płatności ekologiczne do tych gruntów są przyznawane w danym roku bez spełnienia warunków, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i pkt 3 lit. a.

13. W przypadku uprawy wieloletnich roślin bobowatych drobnonasiennych, wieloletnich traw lub ich mieszanek uprawianych w plonie głównym w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 7 lub 9 płatności ekologiczne do gruntów, na których są one uprawiane, mogą zostać przyznane bez spełnienia warunków, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i pkt 3 lit. a, w pierwszym roku ich uprawy, a w drugim roku ich uprawy – jeżeli zostaną wykorzystane jako nawóz zielony.

14. W okresie realizacji zobowiązania ekologicznego płatności ekologiczne do danego gruntu na warunkach określonych w ust. 1 i 12 mogą być przyznane tylko w jednym roku, a na warunkach określonych w ust. 13 – tylko w dwóch latach.

15. Jeżeli do danego gruntu w poprzednich latach realizacji zobowiązania ekologicznego płatności ekologiczne zostały przyznane na warunkach określonych:

- 1) w ust. 1, płatności ekologiczne do tego gruntu nie mogą być przyznane na warunkach określonych w ust. 12 i 13;
- 2) w ust. 12, płatności ekologiczne do tego gruntu nie mogą być przyznane na warunkach określonych w ust. 1 i 13;
- 3) w ust. 13, płatności ekologiczne do tego gruntu nie mogą być przyznane na warunkach określonych w ust. 1 i 12.

16. W przypadku uprawy w ramach pakietów, o których mowa w § 3 ust. 1:

- 1) pkt 4 lub 6, krzewów lub
- 2) pkt 9, roślin wymienionych w części IV i VI tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia będących krzewami

– płatności ekologiczne mogą być przyznane za ostatni rok realizacji zobowiązania ekologicznego w ramach tych pakietów, pomimo zaprzestania uprawy tych krzewów po przeprowadzeniu zbioru w tym roku, jeżeli grunty, na których były uprawiane te krzewy, są utrzymywane zgodnie z przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej.

§ 9. 1. Płatności ekologiczne są przyznawane do gruntów objętych zobowiązaniem ekologicznym, położonych na danej działce referencyjnej w rozumieniu art. 2 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE L 183 z 08.07.2022, str. 12), zwanej dalej „działką referencyjną”, o łącznej powierzchni co najmniej 0,1 ha.

2. W przypadku gdy na gruntach, o których mowa w ust. 1, występują drzewa, płatności ekologiczne mogą być przyznane do tych gruntów, jeżeli liczba drzew na hektar tych gruntów nie przekracza maksymalnego zagęszczenia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 26 ust. 4 ustawy o Planie Strategicznym.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do gruntów, do których rolnik ubiega się o płatności ekologiczne w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 4 lub 6, lub 9 oraz na których uprawia drzewa owocowe wymienione w załączniku nr 4 do rozporządzenia w obsadzie określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia, zawierającym minimalne obsady drzew, krzewów i niektórych upraw jagodowych, w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 4–6 i 9.

4. Elementy krajobrazu określone w przepisach wydanych na podstawie art. 26 ust. 4 ustawy o Planie Strategicznym uznaje się za część gruntów, o których mowa w ust. 1, jeżeli ich szerokość nie przekracza szerokości określonej w tych przepisach.

§ 10. Płatności ekologiczne są przyznawane do:

- 1) gruntów ornych – w przypadku pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 1–3, 5, 7 i 9, z tym że w przypadku gruntów ornych, na których jest prowadzona uprawa konopi włóknistych, płatności ekologiczne są przyznawane, jeżeli do tych gruntów ornych rolnik ubiega się o przyznanie płatności bezpośrednich, o których mowa w art. 20 pkt 1 ustawy o Planie Strategicznym, za ten sam rok, w odniesieniu do którego rolnik ubiega się o przyznanie płatności ekologicznych, i o ile są spełnione warunki przyznania płatności bezpośrednich do tych gruntów;
- 2) trwałych użytków zielonych – w przypadku:
  - a) pakietu wymienionego w § 3 ust. 1:
    - pkt 8,
    - pkt 9 do powierzchni stanowiącej nie więcej niż 20% użytków rolnych objętych zobowiązaniem ekologicznym w ramach tego pakietu,
  - b) pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 7 i 9, jeżeli w trakcie realizacji tego pakietu grunty orne, na których jest uprawiana mieszanka wieloletnia traw albo mieszanka wieloletnia traw z bobowatymi drobnonasiennymi, stały się trwałymi użytkami zielonymi;
- 3) sadów, w których są uprawiane drzewa owocowe lub krzewy owocowe – w przypadku pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 4, 6 i 9;
- 4) gruntów ornych, trwałych użytków zielonych i sadów, na których jest realizowane zobowiązanie ekologiczne, o którym mowa w § 3 ust. 2 – w przypadku pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 10.

§ 11. 1. Wysokość płatności ekologicznych w danym roku ustala się jako sumę iloczynów stawek płatności i powierzchni gruntów, do których przysługują płatności ekologiczne w ramach poszczególnych pakietów, po uwzględnieniu kar.

2. Wysokość stawek płatności, o których mowa w ust. 1, dla poszczególnych pakietów jest określona w załączniku nr 8 do rozporządzenia.

3. Przy ustalaniu wysokości płatności ekologicznych uwzględnia się powierzchnię gruntów objętych zobowiązaniem ekologicznym położonych na danej działce referencyjnej, nie większą jednak niż maksymalny kwalifikujący się obszar, o którym mowa w art. 2 ust. 7 lit. a rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością.

4. Przy ustalaniu wysokości płatności ekologicznych w przypadku pakietów wymienionych w § 3 ust. 1:

- 1) pkt 7 i 8,
- 2) pkt 9 w przypadku:
  - a) uprawy roślin wymienionych w części VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia,
  - b) trwałych użytków zielonych

– uwzględnia się powierzchnię gruntów, do których przysługują płatności ekologiczne w ramach tych pakietów, nie większą niż powierzchnia ustalona jako iloraz liczby zwierząt, o których mowa w § 8 ust. 9, przeliczonych na DJP zgodnie z § 8 ust. 10, i współczynnika 0,5.

5. W przypadku gdy rolnik realizuje pakiet wymieniony w § 3 ust. 1 pkt 7 jednocześnie na gruntach w okresie konwersji w rozumieniu art. 3 pkt 6 rozporządzenia 2018/848, zwanej dalej „konwersją”, oraz na gruntach z zakończonym okresem konwersji, a powierzchnia ustalona zgodnie z ust. 4 jest mniejsza od powierzchni gruntów ornych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności ekologicznych w ramach tego pakietu, to płatności ekologiczne w pierwszej kolejności przysługują do powierzchni gruntów w okresie konwersji.

6. Przy ustalaniu liczby zwierząt stanowiących podstawę ustalenia wysokości płatności ekologicznych, zgodnie z ust. 4, mogą być uwzględnione zwierzęta będące w posiadaniu innego rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności ekologicznych lub jego małżonka, jeżeli odpowiednio rolnik ten lub jego małżonek wyraził na to zgodę oraz jeżeli grunty tego rolnika, do których ubiega się on o przyznanie płatności ekologicznych, są położone na terenie tej samej gminy lub gminy sąsiadującej z gminą, na terenie której są położone grunty, do których ubiega się o przyznanie płatności ekologicznych rolnik, dla którego jest ustalana liczba zwierząt.

7. Wyrażając zgodę, o której mowa w ust. 6, inny rolnik lub małżonek innego rolnika, o których mowa w ust. 6, podaje:

- 1) numery z systemu IRZ, jakimi są oznaczone zwierzęta objęte tą zgodą, w przypadku zwierząt gatunków, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, 6, 8, 9 lub 12–15 lub w ust. 2 pkt 1–3, 5–7 lub 9–12,
- 2) gatunki i liczbę zwierząt w ramach poszczególnych gatunków objętych tą zgodą, w przypadku zwierząt, o których mowa w ust. 1 pkt 4, 5, 7, 10, 11 lub 16–19 lub w ust. 2 pkt 4 lub 8

– załącznika nr 5 do rozporządzenia.

8. Jeżeli suma liczby zwierząt, o których mowa w § 8 ust. 9, i liczby zwierząt, o których mowa w ust. 6, przeliczonych na DJP zgodnie z § 8 ust. 10, jest mniejsza niż liczba zwierząt niezbędna do przyznania płatności ekologicznych wszystkim rolnikom, którym płatności te są przyznawane z zastosowaniem ust. 6 w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 7, 8 oraz 9 w przypadku gruntów, na których są uprawiane rośliny wymienione w części VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia, lub trwałych użytków zielonych do całej powierzchni gruntów, w ramach tych pakietów, objętych zobowiązaniami ekologicznymi realizowanymi przez tych rolników, kierownik biura powiatowego Agencji wzywa tych rolników do wskazania:

- 1) numerów z systemu IRZ, jakimi są oznaczone zwierzęta, które mają być uwzględnione przy przyznawaniu płatności ekologicznych każdemu z tych rolników – w przypadku zwierząt gatunków, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, 6, 8, 9 i 12–15 oraz w ust. 2 pkt 1–3, 5–7 i 9–12 załącznika nr 5 do rozporządzenia, lub
- 2) gatunków oraz liczby zwierząt w ramach poszczególnych gatunków, które mają być uwzględnione przy przyznawaniu płatności ekologicznych każdemu z tych rolników – w przypadku zwierząt, o których mowa w ust. 1 pkt 4, 5, 7, 10, 11 i 16–19 oraz w ust. 2 pkt 4 i 8 załącznika nr 5 do rozporządzenia

– w terminie określonym w tym wezwaniu.

9. Jeżeli, mimo wezwania, rolnicy, o których mowa w ust. 8, nie wskażą numerów z systemu IRZ, jakimi są oznaczone zwierzęta, lub gatunków oraz liczby zwierząt w ramach poszczególnych gatunków, które mają być uwzględnione przy przyznawaniu płatności ekologicznych każdemu z tych rolników, w terminie określonym w tym wezwaniu, przepisu ust. 6 nie stosuje się.

10. Przepisów ust. 4–9 nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w § 8 ust. 12 i 13.

§ 12. W przypadku równoczesnej uprawy na danym gruncie drzew lub krzewów różnych gatunków, które mogą być uprawiane w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 4 i 6, płatności ekologiczne do takiego gruntu są przyznawane w danym roku według stawek płatności określonych dla pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 6 i odnoszących się do:

- 1) gruntów w okresie konwersji, jeżeli te drzewa lub krzewy są uprawiane na takim gruncie;
- 2) gruntów z zakończonym okresem konwersji, jeżeli te drzewa lub krzewy są uprawiane na takim gruncie.

§ 13. 1. W przypadku realizacji na gruntach w okresie konwersji pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 1–8 płatności ekologiczne są przyznawane do tych gruntów z zastosowaniem stawek płatności określonych dla tych pakietów i odnoszących się do takich gruntów, jednak nie dłużej niż przez pierwsze 3 lata realizacji zobowiązania ekologicznego, a jeżeli okres konwersji dla tych gruntów jest dłuższy niż pierwsze 3 lata realizacji tego zobowiązania – płatności ekologiczne od czwartego roku realizacji tego zobowiązania są przyznawane z zastosowaniem stawek płatności określonych dla tych pakietów i odnoszących się do gruntów z zakończonym okresem konwersji.

2. Jeżeli w trakcie realizacji zobowiązania ekologicznego w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 1–8 w odniesieniu do danego gruntu zakończy się okres konwersji, płatności ekologiczne w danym roku są przyznawane do tego gruntu według stawek płatności określonych dla tych pakietów i odnoszących się do gruntów z zakończonym okresem konwersji.

§ 14. Wysokość płatności ekologicznych przyznawanych do gruntów w okresie konwersji, na których rolnik realizuje pakiet wymieniony w § 3 ust. 1 pkt 1–8, a do których została mu przyznana pomoc finansowa na podstawie:

- 1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. poz. 1809, z późn. zm.⁵⁾) lub

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. poz. 2160, z 2005 r. poz. 179 i 1095, z 2006 r. poz. 521, z 2007 r. poz. 302, z 2008 r. poz. 1160, z 2009 r. poz. 255 oraz z 2010 r. poz. 158.

- 2) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 262, z późn. zm.⁶⁾), lub
- 3) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 361, z późn. zm.⁷⁾), lub
- 4) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 1784, z późn. zm.⁸⁾)

– ustala się z uwzględnieniem stawek płatności określonych dla tych pakietów, odnoszących się do gruntów z zakończonym okresem konwersji.

§ 15. 1. Płatności ekologiczne są przyznawane z zastosowaniem:

- 1) 100% stawki płatności – za powierzchnię gruntów od 0,1 ha do 50 ha;
- 2) 75% stawki płatności – za powierzchnię gruntów powyżej 50 ha do 100 ha;
- 3) 60% stawki płatności – za powierzchnię gruntów powyżej 100 ha.

2. W przypadku realizacji więcej niż jednego pakietu, z wyłączeniem pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 10, płatności ekologiczne są przyznawane z zastosowaniem 100% stawki płatności, jeżeli łączna powierzchnia gruntów, do której przysługują płatności ekologiczne w ramach wszystkich realizowanych pakietów, nie przekracza 50 ha.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, jeżeli rolnik ubiega się również o przyznanie płatności ekologicznych w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 10, płatności te są przyznawane z zastosowaniem 100% stawki płatności do powierzchni odpowiadającej łącznej powierzchni gruntów, do której przysługują płatności ekologiczne w ramach wszystkich realizowanych pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 1–9.

4. Gdy łączna powierzchnia gruntów, do której przysługują płatności ekologiczne w ramach wszystkich realizowanych pakietów, z wyłączeniem pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 10, przekracza 50 ha, płatności ekologiczne w ramach poszczególnych pakietów są przyznawane z zastosowaniem 100% stawki płatności za powierzchnię gruntów:

- 1) stanowiącą iloczyn:
  - a) 50 ha oraz
  - b) procentowego udziału powierzchni gruntów, do której przysługują płatności ekologiczne w ramach danego pakietu, z wyłączeniem pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 10, w łącznej powierzchni gruntów, do której przysługują płatności ekologiczne w ramach wszystkich realizowanych pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 1–9;
- 2) nie większą jednak niż 50 ha.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, gdy łączna powierzchnia gruntów, do której przysługują płatności ekologiczne w ramach wszystkich realizowanych pakietów, z wyłączeniem pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 10, nie przekracza 100 ha, płatności ekologiczne za pozostałą powierzchnię gruntów, do której te płatności przysługują, są przyznawane z zastosowaniem 75% stawki płatności.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 i 5, jeżeli rolnik ubiega się również o przyznanie płatności ekologicznych w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 10, to płatności te są przyznawane z zastosowaniem:

- 1) 100% stawki płatności do powierzchni nieprzekraczającej 50 ha;
- 2) 75% stawki płatności do powierzchni odpowiadającej łącznej powierzchni gruntów, do której przysługują płatności ekologiczne w ramach wszystkich realizowanych pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 1–9, pomniejszonej o 50 ha.

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. poz. 1286, z 2010 r. poz. 218 i 500, z 2011 r. poz. 289 i 560, z 2012 r. poz. 278 oraz z 2013 r. poz. 124.

⁷⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1312, z 2014 r. poz. 324 i 1487, z 2015 r. poz. 350 i 908, z 2016 r. poz. 344, 609 i 1932, z 2017 r. poz. 812 oraz z 2018 r. poz. 1261.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 451 i 1243, z 2020 r. poz. 316, z 2021 r. poz. 434 i 1025 oraz z 2023 r. poz. 481.

7. Gdy łączna powierzchnia gruntów, do której przysługują płatności ekologiczne w ramach wszystkich realizowanych pakietów, z wyłączeniem pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 10, przekracza 100 ha, płatności ekologiczne w ramach poszczególnych pakietów są przyznawane z zastosowaniem:

- 1) 100% stawki płatności do pierwszych 50 ha powierzchni gruntów oraz
- 2) 75% stawki płatności do kolejnych 50 ha powierzchni gruntów

– na zasadach określonych w ust. 4 pkt 1.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, płatności ekologiczne za pozostałą powierzchnię gruntów, do której te płatności przysługują, są przyznawane z zastosowaniem 60% stawki płatności.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, jeżeli rolnik ubiega się również o przyznanie płatności ekologicznych w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 10, płatności te są przyznawane z zastosowaniem:

- 1) 100% stawki płatności do pierwszych 50 ha powierzchni gruntów;
- 2) 75% stawki płatności do kolejnych 50 ha powierzchni gruntów;
- 3) 60% stawki płatności do powierzchni odpowiadającej łącznej powierzchni gruntów, do której przysługują płatności ekologiczne w ramach wszystkich realizowanych pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 1–9, pomniejszonej o 100 ha.

10. Udział, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. b, ustala się do dwóch miejsc po przecinku, a powierzchnię gruntów, do której przysługują płatności ekologiczne w ramach poszczególnych pakietów, z wyłączeniem pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 10, wyrażoną w hektarach – do dwóch miejsc po przecinku.

§ 16. 1. Rolnikowi może corocznie zostać przyznana kwota przeznaczona na częściową rekompensatę kosztów kontroli gospodarstwa, o której mowa w art. 38 ust. 3 rozporządzenia 2018/848, przeprowadzanej przez jednostkę certyfikującą w ramach systemu kontroli, o którym mowa w § 8 ust. 9 pkt 2 lit. b, zwanych dalej „kosztami transakcyjnymi”, jeżeli są spełnione warunki przyznania płatności ekologicznych w ramach danego pakietu.

2. Wysokość kwoty przeznaczonej na częściową rekompensatę kosztów transakcyjnych ustala się zgodnie z załącznikiem nr 9 do rozporządzenia, w którym jest określona ta kwota, z tym że nie może ona przekraczać 20% wysokości płatności ekologicznych.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli koszty transakcyjne poniesione z tytułu kontroli przeprowadzonej w roku złożenia wniosku o przyznanie płatności ekologicznych są jednocześnie objęte pomocą przyznaną rolnikowi w ramach działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2422, 2433 i 2727 oraz z 2023 r. poz. 412), w części dotyczącej rolnictwa ekologicznego.

§ 17. 1. Wniosek o przyznanie płatności ekologicznych, poza elementami podania określonymi w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyłączeniem adresu, zawiera:

- 1) oświadczenie o:
  - a) działkach referencyjnych,
  - b) sposobie użytkowania działek referencyjnych w ramach zobowiązania ekologicznego, zawierające w szczególności wskazanie:
    - pakietu realizowanego na danej działce referencyjnej zadeklarowanej do płatności ekologicznych oraz
    - uprawy lub gatunku rośliny uprawnej, wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia, uprawianych na danej działce referencyjnej zadeklarowanej do płatności ekologicznych – w przypadku pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 1–7 i 9;
- 2) oświadczenia oraz informacje, jakie powinny być zawarte we wniosku o przyznanie podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności, o którym mowa w art. 16 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2021/2115, wskazane w przepisach ustawy o Planie Strategicznym lub w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy o Planie Strategicznym, niewymienione w pkt 1;
- 3) oświadczenia i zobowiązania rolnika związane z realizacją zobowiązania ekologicznego;
- 4) informację o załącznikach dołączonych do wniosku.

2. We wniosku o przyznanie płatności ekologicznych w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 1–7 i 9 w oświadczeniu o sposobie użytkowania działek referencyjnych w ramach zobowiązania ekologicznego rolnik może wskazać uprawę wielogatunkową uprawianą na danym gruncie objętym zobowiązaniem ekologicznym, położonym na danej działce referencyjnej zadeklarowanej do płatności ekologicznych, określając jednocześnie uprawy lub gatunki roślin uprawnych uprawiane w ramach takiej uprawy wielogatunkowej, przez którą w przypadku pakietów wymienionych w § 3 ust. 1:

- 1) pkt 1–3 i 7 – należy rozumieć co najmniej dwie różne uprawy lub dwa różne gatunki roślin uprawnych uprawiane w ramach danego pakietu, pod warunkiem że zajmują łącznie zwarty obszar o powierzchni co najmniej 0,1 ha;
- 2) pkt 4 i 6 – należy rozumieć co najmniej dwie różne uprawy lub dwa różne gatunki roślin uprawnych uprawiane w ramach tych pakietów, pod warunkiem że zajmują łącznie zwarty obszar o powierzchni co najmniej 0,1 ha;
- 3) pkt 5 – należy rozumieć co najmniej dwie różne uprawy lub dwa różne gatunki roślin uprawnych uprawiane w ramach tego pakietu, pod warunkiem że zajmują łącznie zwarty obszar o powierzchni co najmniej 0,1 ha;
- 4) pkt 9 – należy rozumieć co najmniej dwie różne uprawy lub dwa różne gatunki roślin uprawnych uprawiane w ramach tego pakietu w przypadku jednoczesnej uprawy roślin wymienionych w:
  - a) części I–III i VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia albo
  - b) części IV i VI tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia, albo
  - c) części V tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia– pod warunkiem że zajmują łącznie zwarty obszar o powierzchni co najmniej 0,1 ha.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku uprawy na danym gruncie objętym zobowiązaniem ekologicznym, położonym na danej działce referencyjnej zadeklarowanej do płatności ekologicznych:

- 1) roślin uprawnych, o których mowa w:
  - a) § 8 ust. 1, 12 i 13, z wyłączeniem uprawy, o której mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a,
  - b) części wspólnej w ust. 5 załącznika nr 2 do rozporządzenia, lub
- 2) konopi włóknistych, lub
- 3) ostropestu plamistego, lub
- 4) rośliny dwuletniej, lub
- 5) mieszanki wieloletnich traw albo mieszanki wieloletnich traw z bobowatymi drobnonasiennymi.

4. Rolnik, do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności ekologicznych, informuje właściwego kierownika biura powiatowego Agencji o wszystkich zmianach w zakresie informacji wskazanych we wniosku o przyznanie płatności ekologicznych, jakie zaistniały od czasu złożenia tego wniosku.

5. Oczywiście błędy, które mogą być zidentyfikowane bezpośrednio w wyniku sprawdzenia informacji zawartych we wniosku o przyznanie płatności ekologicznych oraz w dokumentach dołączonych do tego wniosku, mogą zostać poprawione przez rolnika po złożeniu tego wniosku, jednak nie później niż do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie tych płatności.

§ 18. 1. W przypadku, o którym mowa w:

- 1) § 8 ust. 11, do wniosku o przyznanie płatności ekologicznych rolnik dołącza oświadczenie o rolniku lub rolnikach, z którymi spełnia warunek określony w § 8 ust. 3, zawierające oświadczenia tego rolnika lub tych rolników potwierdzające tę okoliczność,
- 2) § 11 ust. 6, do wniosku o przyznanie płatności ekologicznych rolnik dołącza oświadczenie zawierające zgodę innego rolnika lub jego małżonka na uwzględnienie ich zwierząt przy ustalaniu wysokości płatności ekologicznych w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1:
  - a) pkt 7 i 8,
  - b) pkt 9 w odniesieniu do:
    - gruntów, na których są uprawiane rośliny wymienione w części VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia, oraz
    - trwałych użytków zielonych objętych zobowiązaniem ekologicznym w ramach tego pakietu

– sporządzone na formularzu udostępnionym przez Agencję.

2. W przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 6 pkt 1, do wniosku o przyznanie płatności ekologicznych w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1:

- 1) pkt 7 lub 8,
- 2) pkt 9 w odniesieniu do:
  - a) gruntów, na których są uprawiane rośliny wymienione w części VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia, oraz
  - b) trwałych użytków zielonych objętych zobowiązaniem ekologicznym w ramach tego pakietu

– dołącza się pisemną zgodę, o której mowa w § 8 ust. 6 pkt 2.

§ 19. 1. Rolnik wskazuje na działkach referencyjnych deklarowanych we wniosku o przyznanie płatności ekologicznych powierzchnie, na których realizuje poszczególne pakiety.

2. Rolnik składa do kierownika biura powiatowego Agencji do dnia 15 lipca roku, w którym podjął zobowiązanie ekologiczne, kopie stron planu działalności ekologicznej, na których:

- 1) są zawarte informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 7 załącznika nr 3 do rozporządzenia,
- 2) jest zawarty wykaz gruntów objętych zobowiązaniem ekologicznym położonych na działkach referencyjnych zadeklarowanych do płatności ekologicznych i zobowiązań ekologicznych realizowanych w gospodarstwie oraz lat realizacji poszczególnych zobowiązań ekologicznych

– z tym że kopie stron, na których są zawarte informacje, o których mowa w pkt 2, oraz informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 7 załącznika nr 3 do rozporządzenia, zawierają również podpis doradcy rolniczego ze specjalizacją rolnośrodowiskową albo doradcy rolniczego ze specjalizacją ekologiczną, przy udziale którego został sporządzony ten plan.

3. W przypadku zmiany w planie działalności ekologicznej wynikającej z podjęcia nowego zobowiązania ekologicznego lub zastąpienia zobowiązania ekologicznego, o którym mowa w § 4 ust. 7 i 8, rolnik składa do kierownika biura powiatowego Agencji do dnia 15 lipca roku, w którym nastąpiła ta zmiana, kopie stron tego planu, na których:

- 1) są zawarte informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 załącznika nr 3 do rozporządzenia,
- 2) jest zawarty wykaz gruntów objętych zobowiązaniem ekologicznym położonych na działkach referencyjnych zadeklarowanych do płatności ekologicznych i zobowiązań ekologicznych realizowanych w gospodarstwie oraz lat realizacji poszczególnych zobowiązań ekologicznych

– z tym że kopie stron, na których są zawarte informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 załącznika nr 3 do rozporządzenia, zawierają również datę sporządzenia tej zmiany.

4. W przypadku roślin uprawnych, o których mowa w części wspólnej w ust. 5 załącznika nr 2 do rozporządzenia, rolnik składa do kierownika biura powiatowego Agencji do dnia 30 listopada roku, w którym złożył wniosek o przyznanie płatności ekologicznych:

- 1) kopię świadectwa oceny polowej materiału siewnego wydanego na podstawie przepisów o nasiennictwie lub
- 2) zaświadczenie o wydaniu świadectwa, o którym mowa w pkt 1, wydane przez właściwego ze względu na położenie plantacji nasiennej wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, lub
- 3) oświadczenie sporządzone na formularzu udostępnionym przez Agencję o posiadaniu plantacji nasiennej rośliny dwuletniej lub wieloletniej – w pierwszym roku uprawy tej rośliny.

5. W przypadku zaprzestania uprawy, o którym mowa w § 8 ust. 16, rolnik informuje kierownika biura powiatowego Agencji, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję, o zamiarze zaprzestania uprawy najpóźniej w terminie 30 dni przed tym zaprzestaniem.

6. Rolnik składa do kierownika biura powiatowego Agencji przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności ekologicznych, w roku, w którym złożył wniosek o przyznanie:

- 1) pierwszych płatności ekologicznych z tytułu realizacji zobowiązania ekologicznego w ramach:
  - a) pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 4–6 lub
  - b) pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 9 – na gruntach, na których są uprawiane rośliny wymienione w części IV–VI tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia, lub

- 2) kolejnych płatności ekologicznych z tytułu realizacji zobowiązania ekologicznego w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 5 – w przypadku gdy na gruncie, na którym realizuje ten pakiet:
  - a) dokonał zmiany uprawianej rośliny w ramach tego pakietu na inną roślinę, która może być uprawiana w ramach tego pakietu, lub zastąpił dotychczas uprawianą roślinę nową rośliną tego samego gatunku lub
  - b) w roku poprzednim była uprawiana roślina w ramach zobowiązania ekologicznego, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, inna niż roślina objęta płatnościami ekologicznymi w ramach tego pakietu, lub
- 3) kolejnych płatności ekologicznych z tytułu realizacji zobowiązania ekologicznego w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 9 na gruntach, na których są uprawiane rośliny wymienione w części V tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia – w przypadku gdy na gruncie, na którym realizuje ten pakiet:
  - a) dokonał zmiany uprawianej rośliny wymienionej w części V tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia na inną roślinę wymienioną w tej części tabeli tego załącznika lub zastąpił dotychczas uprawianą roślinę nową rośliną tego samego gatunku lub
  - b) w roku poprzednim była uprawiana roślina wymieniona w części I–III lub VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia, inna niż roślina wymieniona w części V tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia,
- 4) kolejnych płatności ekologicznych z tytułu realizacji zobowiązania ekologicznego w ramach:
  - a) pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 4–6 lub
  - b) pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 9 – na gruntach, na których są uprawiane rośliny wymienione w części IV–VI tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia– w przypadku określonym w § 6 ust. 6 pkt 2

– oświadczenie sporządzone na formularzu udostępnionym przez Agencję o rodzaju uprawianej na danym gruncie uprawy w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 4–6 lub 9, dacie nasadzenia tej uprawy oraz rodzaju podkładki.

7. W przypadku gdy rolnik nie dokonał czynności, o której mowa w ust. 2, 3, 4 lub 6, w terminie określonym w tych przepisach, kierownik biura powiatowego Agencji wzywa na piśmie rolnika do dokonania tej czynności w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

8. Czynność, o której mowa w:

- 1) ust. 2, 3 lub 4, dokonaną do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności ekologicznych za dany rok,
- 2) ust. 6, dokonaną do dnia zawiadomienia o kontroli na miejscu

– uważa się za dokonaną w terminie.

§ 20. 1. W przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie tych płatności, spadkobierca rolnika może wstąpić do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych na miejsce zmarłego rolnika, jeżeli:

- 1) grunty, które były objęte wnioskiem o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych, były w posiadaniu rolnika lub jego spadkobiercy w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych;
- 2) spełnia warunki do przyznania tych płatności, z tym że warunek posiadania numeru identyfikacyjnego nadanego w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, który może być wykorzystywany do ubiegania się o przyznanie tych płatności, zwanego dalej „numerem identyfikacyjnym”, uznaje się za spełniony, nawet jeżeli spadkobiercy rolnika został nadany numer identyfikacyjny, który nie może być wykorzystywany do ubiegania się o przyznanie płatności bezpośrednich.

2. Spadkobierca rolnika wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych na miejsce zmarłego rolnika na wniosek o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych, o które ubiegał się ten rolnik, złożony w terminie 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

4. Spadkobierca rolnika podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, swój numer identyfikacyjny.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca rolnika dołącza:

- 1) odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) w przypadku gdy postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku nie zostało zakończone:
  - a) zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo
  - b) kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:
    - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
    - poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896, 1933 i 2042) lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, albo
  - c) oświadczenie tego spadkobiercy o złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, zawierające wskazanie imienia, nazwiska i numeru identyfikacyjnego rolnika, którego jest spadkobiercą, albo
- 3) wypis albo odpis aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza.

6. W przypadku, o którym mowa w:

- 1) ust. 5 pkt 2, spadkobierca rolnika składa odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia;
- 2) § 8 ust. 6 pkt 1, spadkobierca rolnika dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, pisemną zgodę, o której mowa w § 8 ust. 6 pkt 2.

7. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca rolnika, spadkobierca rolnika wstępujący do postępowania w sprawie o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych:

- 1) dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, albo
- 2) składa wraz z odpisem prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku
  - oświadczenia pozostałych spadkobierców rolnika, że wyrażają zgodę na wstąpienie tego spadkobiercy na miejsce zmarłego rolnika i przyznanie temu spadkobiercy tych płatności.

8. Zgoda, o której mowa w ust. 7, nie jest wymagana, jeżeli miałaby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek, o którym mowa w ust. 2, został złożony przez spadkobiercę rolnika będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, decyzję w sprawie o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych spadkobiercy rolnika wydaje się po złożeniu przez tego spadkobiercę odpisu prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo wypisu albo odpisu aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza.

10. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci rolnika nabył jako przedmiot zapisu windykacyjnego grunty objęte wnioskiem o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych złożonym przez tego rolnika lub prawo majątkowe, z którym łączy się posiadanie tych gruntów, przepisy ust. 1–9 stosuje się odpowiednio.

§ 21. 1. W przypadku rozwiązania albo przekształcenia rolnika lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 20 ust. 1, w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie tych płatności ekologicznych, następca prawny tego rolnika może wstąpić do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych na miejsce tego rolnika, jeżeli:

- 1) grunty, które były objęte wnioskiem o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych, były w posiadaniu rolnika lub jego następcy prawnego w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych;
- 2) spełnia warunki do przyznania tych płatności ekologicznych.

2. Następca prawny rolnika wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych na miejsce tego rolnika na wniosek o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych, o które ubiegał się ten rolnik, złożony w terminie 7 miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia prawnego, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

4. Następca prawny rolnika podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, swój numer identyfikacyjny.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, następca prawny rolnika dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, a w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 6 pkt 1 – również pisemną zgodę, o której mowa w § 8 ust. 6 pkt 2.

§ 22. 1. W przypadku przeniesienia, w wyniku umowy sprzedaży, dzierżawy lub innej umowy, posiadania gruntów objętych wnioskiem o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych, dokonanego przez rolnika w okresie od dnia złożenia tego wniosku do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie tych płatności ekologicznych, nowy posiadacz tych gruntów może wstąpić do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych na miejsce tego rolnika, jeżeli:

- 1) przeniesienie posiadania tych gruntów zostało dokonane nie później niż dnia 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych;
- 2) spełnia warunki do przyznania tych płatności ekologicznych.

2. Nowy posiadacz gruntów, o których mowa w ust. 1, wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych na miejsce rolnika, złożony do dnia 30 czerwca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

4. Nowy posiadacz gruntów, o których mowa w ust. 1, podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, swój numer identyfikacyjny.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, nowy posiadacz gruntów, o których mowa w ust. 1, dołącza umowę sprzedaży, dzierżawy lub inną umowę, w wyniku której zostało na niego przeniesione posiadanie tych gruntów, albo kopię tej umowy poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, a w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 6 pkt 1 – również pisemną zgodę, o której mowa w § 8 ust. 6 pkt 2.

6. Jeżeli posiadanie gruntów objętych wnioskiem o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych złożonym przez rolnika zostało przeniesione na rzecz kilku podmiotów, nowy posiadacz tych gruntów wstępujący do postępowania w sprawie o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, oświadczenia współposiadaczy, że wyrażają zgodę na wstąpienie tego posiadacza na miejsce rolnika i przyznanie mu tych płatności ekologicznych.

7. W przypadku przeniesienia posiadania gruntów dokonanego po dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych, płatności te przysługują dotychczasowemu posiadaczowi tych gruntów, jeżeli są spełnione warunki do ich przyznania.

§ 23. 1. W przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych, a przed złożeniem przez tego rolnika wniosku o przyznanie płatności ekologicznych za kolejny rok, spadkobiercy rolnika mogą być przyznane kolejne płatności ekologiczne, jeżeli:

- 1) grunty, które były objęte zobowiązaniem ekologicznym podjętym przez rolnika, były w posiadaniu rolnika lub jego spadkobiercy w dniu 31 maja roku, w którym zostanie złożony wniosek o przyznanie płatności ekologicznych za kolejny rok;
- 2) spełnia warunki do przyznania tych płatności ekologicznych, z tym że warunek posiadania numeru identyfikacyjnego uznaje się za spełniony, nawet jeżeli spadkobiercy rolnika został nadany numer identyfikacyjny, który nie może być wykorzystywany do ubiegania się o przyznanie płatności bezpośrednich.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, spadkobierca rolnika składa wniosek o przyznanie płatności ekologicznych w terminie:

- 1) 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku;
- 2) określonym do składania wniosków o przyznanie płatności ekologicznych.

3. Jeżeli spadkobierca rolnika nie złożył wniosku o przyznanie płatności ekologicznych, o którym mowa w ust. 2, przed upływem terminu określonego w ust. 2 pkt 2, nie przyznaje się mu płatności ekologicznych za dany rok, ale spadkobierca rolnika jest uprawniony do ubiegania się o przyznanie płatności ekologicznych za następne lata.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca rolnika oprócz dokumentów wymaganych na podstawie § 18 dołącza złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję oświadczenie obejmujące zobowiązanie do kontynuowania realizacji zobowiązania ekologicznego podjętego przez tego rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem, jeżeli spadkobierca będzie ubiegał się o przyznanie płatności ekologicznych za następne lata.

5. Do wniosku o przyznanie płatności ekologicznych, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca rolnika dołącza również:

- 1) odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) w przypadku gdy postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku nie zostało zakończone:
  - a) zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo
  - b) kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:
    - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
    - poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, albo
  - c) oświadczenie spadkobiercy rolnika o złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, zawierające wskazanie imienia, nazwiska i numeru identyfikacyjnego rolnika, którego jest spadkobiercą, albo
- 3) wypis albo odpis aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do trybu przyznawania spadkobiercy rolnika płatności ekologicznych za dany rok stosuje się odpowiednio przepisy § 20 ust. 6–9.

7. Jeżeli śmierć rolnika nastąpiła w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych za dany rok do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie tych płatności ekologicznych, spadkobiercy rolnika mogą być przyznane te płatności ekologiczne, jeżeli:

- 1) grunty, które były objęte wnioskiem o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych za dany rok, były w posiadaniu rolnika lub jego spadkobiercy w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych za dany rok;
- 2) spełnia warunki do przyznania tych płatności ekologicznych, z tym że warunek posiadania numeru identyfikacyjnego uznaje się za spełniony, nawet jeżeli spadkobiercy został nadany numer identyfikacyjny, który nie może być wykorzystywany do ubiegania się o przyznanie płatności bezpośrednich.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, spadkobierca rolnika wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie płatności ekologicznych na miejsce zmarłego rolnika na wniosek złożony w terminie 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, do trybu przyznawania spadkobiercy rolnika płatności ekologicznych za dany rok stosuje się odpowiednio przepisy § 20 ust. 3–9, z tym że do wniosku, o którym mowa w ust. 8, dołącza on również złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję oświadczenie obejmujące zobowiązanie do kontynuowania realizacji zobowiązania ekologicznego podjętego przez tego rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem, jeżeli spadkobierca będzie ubiegał się o przyznanie płatności ekologicznych za następne lata.

10. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci rolnika nabył jako przedmiot zapisu windykacyjnego grunty objęte zobowiązaniem ekologicznym podjętym przez rolnika lub prawo majątkowe, z którym łączy się posiadanie tych gruntów, przepisy ust. 1–5, 7 i 8 stosuje się odpowiednio, a w przypadku, o którym mowa w:

- 1) ust. 1, do trybu przyznawania zapisobiercy windykacyjnemu płatności ekologicznych za dany rok stosuje się odpowiednio przepisy § 20 ust. 6–9;
- 2) ust. 7, do trybu przyznawania zapisobiercy windykacyjnemu płatności ekologicznych za dany rok stosuje się odpowiednio przepisy § 20 ust. 3–9, z tym że do wniosku, o którym mowa w ust. 8, zapisobierca windykacyjny dołącza również złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję oświadczenie obejmujące zobowiązanie do kontynuowania realizacji zobowiązania ekologicznego podjętego przez rolnika, który ustanowił zapis windykacyjny na rzecz tego zapisobiercy, do końca okresu objętego tym zobowiązaniem, jeżeli zapisobierca będzie ubiegał się o przyznanie płatności ekologicznych za następne lata.

§ 24. 1. W przypadku rozwiązania albo przekształcenia rolnika lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 23 ust. 1, które nastąpiło po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych, a przed złożeniem przez tego rolnika wniosku o przyznanie płatności ekologicznych za kolejny rok, następcy prawnemu rolnika mogą być przyznane kolejne płatności ekologiczne, jeżeli:

- 1) grunty, które były objęte zobowiązaniem ekologicznym podjętym przez rolnika, były w posiadaniu rolnika lub jego następcy prawnego w dniu 31 maja roku, w którym zostanie złożony wniosek o przyznanie płatności ekologicznych za kolejny rok;
- 2) spełnia warunki do przyznania tych płatności.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, następca prawny rolnika składa wniosek o przyznanie płatności ekologicznych w terminie:

- 1) 7 miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia prawnego, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne;
- 2) składania wniosków o przyznanie płatności ekologicznych.

3. Jeżeli następca prawny rolnika nie złożył wniosku o przyznanie płatności ekologicznych, o którym mowa w ust. 2, przed upływem terminu określonego w ust. 2 pkt 2, nie przyznaje się mu płatności ekologicznych za dany rok, a następca prawny rolnika jest uprawniony do ubiegania się o przyznanie płatności ekologicznych za następne lata.

4. Do wniosku o przyznanie płatności ekologicznych, o którym mowa w ust. 2, następca prawny rolnika oprócz dokumentów wymaganych na podstawie § 18 dołącza:

- 1) złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję oświadczenie obejmujące zobowiązanie do:
  - a) kontynuowania realizacji zobowiązania ekologicznego podjętego przez tego rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem,
  - b) zapłaty na rzecz Agencji równowartości kar, o których mowa w § 42, jakie zostałyby nałożone na tego rolnika, gdyby w trakcie realizacji przez niego zobowiązania ekologicznego wystąpiły okoliczności stanowiące podstawę obliczenia tych kar

– jeżeli następca prawny rolnika będzie ubiegał się o przyznanie płatności ekologicznych za następne lata;

- 2) dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

5. Jeżeli rozwiązanie albo przekształcenie rolnika lub wystąpienie innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 23 ust. 1, nastąpiło w okresie od dnia złożenia przez rolnika wniosku o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych za dany rok do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie tych płatności ekologicznych, następcy prawnemu rolnika mogą być przyznane te płatności ekologiczne, jeżeli:

- 1) grunty, które były objęte wnioskiem o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych za dany rok, były w posiadaniu rolnika lub jego następcy prawnego w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych za dany rok;
- 2) spełnia warunki do przyznania tych płatności.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, następca prawny rolnika wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie tych płatności na miejsce rolnika na wniosek złożony w terminie 7 miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia prawnego, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, do trybu przyznawania następcy prawnemu rolnika płatności ekologicznych za dany rok stosuje się odpowiednio przepisy § 21 ust. 3–5, z tym że do wniosku, o którym mowa w ust. 6, następca prawny rolnika dołącza również złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję oświadczenie obejmujące zobowiązanie do:

- 1) kontynuowania realizacji zobowiązania ekologicznego podjętego przez tego rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem,
- 2) zapłaty na rzecz Agencji równowartości kar, o których mowa w § 42, jakie zostałyby nałożone na tego rolnika, gdyby w trakcie realizacji przez niego zobowiązania ekologicznego wystąpiły okoliczności stanowiące podstawę obliczenia tych kar

– jeżeli następca prawny rolnika będzie ubiegał się o przyznanie płatności ekologicznych za następne lata.

8. Jeżeli rozwiązanie albo przekształcenie rolnika lub wystąpienie innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 23 ust. 1, nastąpiło w ostatnim roku realizacji zobowiązania ekologicznego, ale po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie płatności ekologicznych za ten rok, rolnik składa w terminie 30 dni od dnia, w którym nastąpiło to zdarzenie, na formularzu udostępnionym przez Agencję oświadczenie następcy prawnego obejmujące zobowiązanie do:

- 1) kontynuowania realizacji zobowiązania ekologicznego podjętego przez tego rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem,
- 2) zapłaty na rzecz Agencji równowartości kar, o których mowa w § 42, jakie zostałyby nałożone na tego rolnika, gdyby w trakcie realizacji przez niego zobowiązania ekologicznego wystąpiły okoliczności stanowiące podstawę obliczenia tych kar

– jeżeli następca prawny rolnika będzie ubiegał się o przyznanie płatności ekologicznych za następne lata.

§ 25. 1. W przypadku przeniesienia, w wyniku umowy sprzedaży, dzierżawy lub innej umowy, posiadania gruntów objętych zobowiązaniem ekologicznym podjętym przez rolnika, które nastąpiło po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie pierwszych płatności ekologicznych, a przed złożeniem przez tego rolnika wniosku o przyznanie płatności ekologicznych za kolejny rok, nowemu posiadaczowi tych gruntów mogą być przyznane kolejne płatności ekologiczne, jeżeli:

- 1) przeniesienie posiadania tych gruntów zostało dokonane nie później niż dnia 31 maja roku, w którym zostanie złożony wniosek o przyznanie płatności ekologicznych za kolejny rok;
- 2) spełnia warunki do przyznania tych płatności.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, nowy posiadacz gruntów składa wniosek o przyznanie płatności ekologicznych za dany rok do dnia 30 czerwca.

3. Jeżeli nowy posiadacz gruntów nie złożył wniosku o przyznanie płatności ekologicznych, o którym mowa w ust. 2, przed upływem terminu określonego w ust. 2, nie przyznaje się mu płatności ekologicznych za dany rok, ale jest on uprawniony do ubiegania się o przyznanie płatności ekologicznych za następne lata.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, nowy posiadacz gruntów oprócz dokumentów wymaganych na podstawie § 18 dołącza:

- 1) złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję oświadczenie obejmujące zobowiązanie do:
  - a) kontynuowania realizacji zobowiązania ekologicznego podjętego przez rolnika, który był dotychczas posiadaczem tych gruntów, do końca okresu objętego tym zobowiązaniem,
  - b) zapłaty na rzecz Agencji równowartości kar, o których mowa w § 42, jakie zostałyby nałożone na rolnika, który był dotychczas posiadaczem tych gruntów, gdyby w trakcie realizacji przez niego zobowiązania ekologicznego wystąpiły okoliczności stanowiące podstawę obliczenia tych kar

– jeżeli nowy posiadacz gruntów będzie ubiegał się o przyznanie płatności ekologicznych za następne lata;

- 2) umowę sprzedaży, dzierżawy lub inną umowę, w wyniku której zostało na niego przeniesione posiadanie gruntów objętych zobowiązaniem ekologicznym podjętym przez rolnika, który był dotychczas posiadaczem tych gruntów, albo kopię tej umowy poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

5. Jeżeli przeniesienie, w wyniku umowy sprzedaży, dzierżawy lub innej umowy, posiadania gruntów objętych zobowiązaniem ekologicznym podjętym przez rolnika nastąpiło w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych za dany rok do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie tych płatności ekologicznych, nowemu posiadaczowi tych gruntów mogą być przyznane te płatności ekologiczne, jeżeli:

- 1) przeniesienie posiadania tych gruntów zostało dokonane nie później niż dnia 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych;
- 2) spełnia warunki do przyznania tych płatności ekologicznych.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, nowy posiadacz gruntów wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie płatności ekologicznych na miejsce rolnika na wniosek złożony do dnia 30 czerwca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, do trybu przyznawania nowemu posiadaczowi gruntów płatności ekologicznych za dany rok stosuje się odpowiednio przepisy § 22 ust. 3–6, z tym że do wniosku, o którym mowa w ust. 6, posiadacz ten dołącza również złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję oświadczenie obejmujące zobowiązanie do:

- 1) kontynuowania realizacji zobowiązania ekologicznego podjętego przez rolnika, który był dotychczas posiadaczem tych gruntów, do końca okresu objętego tym zobowiązaniem,
- 2) zapłaty na rzecz Agencji równowartości kar, o których mowa w § 42, jakie zostałyby nałożone na rolnika, który był dotychczas posiadaczem tych gruntów, gdyby w trakcie realizacji zobowiązania ekologicznego przez tego rolnika wystąpiły okoliczności stanowiące podstawę obliczenia tych kar

– jeżeli nowy posiadacz gruntów będzie ubiegał się o przyznanie płatności ekologicznych za następne lata.

8. Jeżeli przeniesienie posiadania gruntów objętych zobowiązaniem ekologicznym podjętym przez rolnika nastąpiło w ostatnim roku realizacji zobowiązania ekologicznego, ale po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie płatności ekologicznych za ten rok, rolnik składa w terminie 30 dni od dnia przeniesienia posiadania gruntów objętych zobowiązaniem ekologicznym na formularzu udostępnionym przez Agencję oświadczenie nowego posiadacza tych gruntów obejmujące zobowiązanie do:

- 1) kontynuowania realizacji zobowiązania ekologicznego podjętego przez tego rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem;

2) zapłaty na rzecz Agencji równowartości kar, o których mowa w § 42, jakie zostałyby nałożone na tego rolnika, gdyby w trakcie realizacji zobowiązania ekologicznego przez tego rolnika wystąpiły okoliczności stanowiące podstawę obliczenia tych kar.

9. W przypadku przeniesienia posiadania gruntów, o którym mowa w ust. 1 lub 5, dokonanego po dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych, płatności ekologiczne przysługują dotychczasowemu posiadaczowi tych gruntów, jeżeli są spełnione warunki do ich przyznania.

§ 26. 1. Rolnik, któremu zostały przyznane płatności ekologiczne w trybie przepisów § 20–25, a w przypadku, o którym mowa w § 23 ust. 3, § 24 ust. 3 lub § 25 ust. 3 – rolnik, który zobowiązał się do kontynuowania realizacji zobowiązania ekologicznego podjętego przez innego rolnika, realizuje przejęte zobowiązanie ekologiczne do końca okresu objętego tym zobowiązaniem.

2. Rolnik, o którym mowa w ust. 1, zmienia, przy udziale doradcy rolniczego ze specjalizacją rolnośrodowiskową albo doradcy rolniczego ze specjalizacją ekologiczną, plan działalności ekologicznej w celu dostosowania tego planu do przejętego zobowiązania ekologicznego przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności ekologicznych w roku następującym po roku, za który rolnikowi zostały przyznane płatności ekologiczne w trybie przepisów § 20–25, a w przypadku przyznania płatności ekologicznych w trybie przepisów § 20–25 za ostatni rok realizacji zobowiązania ekologicznego – rolnik zmienia, przy udziale doradcy rolniczego ze specjalizacją rolnośrodowiskową albo doradcy rolniczego ze specjalizacją ekologiczną, plan działalności ekologicznej w celu dostosowania tego planu do przejętego zobowiązania ekologicznego w terminie do dnia 14 marca ostatniego roku realizacji tego zobowiązania.

3. Rolnik, o którym mowa w ust. 1, składa do kierownika biura powiatowego Agencji do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który zostały mu przyznane płatności ekologiczne w trybie przepisów § 20–25, kopie stron planu działalności ekologicznej zmienionego na podstawie ust. 2, na których są zawarte informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4 załącznika nr 3 do rozporządzenia, oraz informacje, o których mowa w § 19 ust. 2 pkt 2, z tym że kopie stron, na których są zawarte informacje, o których mowa w § 19 ust. 2 pkt 2, oraz informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 4 załącznika nr 3 do rozporządzenia, zawierają podpis doradcy rolniczego ze specjalizacją rolnośrodowiskową albo doradcy rolniczego ze specjalizacją ekologiczną, przy udziale którego został zmieniony ten plan.

4. W przypadku zmiany planu zmienionego na podstawie ust. 2 w zakresie określonym w § 19 ust. 3, przepisy § 19 ust. 3, 7 i ust. 8 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

§ 27. W przypadku gdy rolnik, który złożył za dany rok wniosek o przyznanie płatności ekologicznych, złożył również za ten rok wniosek, o którym mowa w § 23 ust. 2, § 24 ust. 2 lub § 25 ust. 2, wnioski te są rozpatrywane łącznie.

§ 28. 1. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie płatności ekologicznych rolnik, do którego ta decyzja została skierowana, zmarł, spadkobiercy rolnika przysługują prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania. Jeżeli prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania, przysługują kilku spadkobiercom, prawa te wykonuje ten spadkobierca, na którego pozostali spadkobiercy wyrazili pisemną zgodę.

2. W przypadku gdy w decyzji, o której mowa w ust. 1, zostały przyznane płatności ekologiczne i płatności te nie zostały wypłacone rolnikowi, mogą być one wypłacone spadkobiercy.

3. Jeżeli płatności ekologiczne nie zostały przekazane na rachunek bankowy rolnika albo rachunek rolnika prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jego spadkobierca, który nie kwestionuje wysokości tych płatności określonych w decyzji, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o wypłatę tych płatności ekologicznych do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie tych płatności ekologicznych przez rolnika, wraz z:

- 1) odpisem prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) wypisem albo odpisem aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonym przez notariusza albo
- 3) oświadczeniem tego spadkobiercy o złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, zawierającym wskazanie imienia, nazwiska i numeru identyfikacyjnego rolnika, którego jest spadkobiercą, w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku

– nie później niż przed upływem 7 miesięcy od dnia doręczenia rolnikowi decyzji, o której mowa w ust. 1.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, spadkobierca rolnika składa odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

5. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca rolnika, spadkobierca rolnika występujący z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3:

- 1) dołącza do tego wniosku albo
- 2) składa wraz z odpisem postanowienia sądu, o którym mowa w ust. 4

– oświadczenia pozostałych spadkobierców rolnika o wyrażeniu zgody na wypłatę temu spadkobiercy rolnika płatności ekologicznych.

6. Zgoda, o której mowa w ust. 5, nie jest wymagana, jeżeli miałyby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek, o którym mowa w ust. 3, został złożony przez spadkobiercę rolnika będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

7. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie płatności ekologicznych nastąpiło rozwiązanie albo przekształcenie rolnika, do którego ta decyzja została skierowana, lub wystąpiło inne zdarzenie prawne, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby temu rolnikowi jako stronie postępowania, przysługują jego następcy prawnemu.

8. Jeżeli płatności ekologiczne nie zostały przekazane na rachunek bankowy rolnika, o którym mowa w ust. 7, albo rachunek tego rolnika prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, następca prawny rolnika, który nie kwestionuje wysokości tych płatności określonych w decyzji, o której mowa w ust. 7, składa wniosek o wypłatę tych płatności ekologicznych do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie tych płatności ekologicznych przez rolnika, w terminie 7 miesięcy od dnia doręczenia temu rolnikowi tej decyzji.

9. Do wniosku, o którym mowa w ust. 8, następca prawny rolnika dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

10. W przypadku złożenia wniosku o wypłatę płatności ekologicznych kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie ich wypłaty.

11. W przypadku gdy wniosek o wypłatę płatności ekologicznych nie został złożony albo jeżeli została wydana decyzja o odmowie ich wypłaty, decyzje, o których mowa w ust. 1 i 7, wygasają z mocy prawa.

12. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci rolnika nabył jako przedmiot zapisu windykacyjnego grunty, do których zostały przyznane temu rolnikowi płatności ekologiczne, lub prawo majątkowe, z którym łączy się posiadanie tych gruntów, przepisy ust. 1–6, 10 i 11 stosuje się odpowiednio.

§ 29. 1. W przypadku przeniesienia posiadania gruntów objętych zobowiązaniem ekologicznym podjętym przez rolnika zobowiązanie to wygasa, jeżeli nowy posiadacz tych gruntów nie przejął tego zobowiązania, a w przypadku gdy zostało przeniesione posiadanie części gruntów objętych danym zobowiązaniem – wygasa w części odpowiadającej tym gruntom, jeżeli nowy posiadacz tych gruntów nie przejął tego zobowiązania w odniesieniu do tych gruntów.

2. W przypadku wygaśnięcia zobowiązania ekologicznego, o którym mowa w ust. 1, przepisów § 42 nie stosuje się w odniesieniu do okresu realizacji tego zobowiązania ekologicznego do dnia jego wygaśnięcia.

§ 30. W przypadku gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności ekologicznych w ramach danego zobowiązania ekologicznego do powierzchni gruntów, która przekracza obszar zatwierdzony, powierzchnię obszaru zatwierdzonego do tej płatności służącą do ustalenia wysokości tej płatności oraz wysokość kary ustala się w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy o Planie Strategicznym dotyczących przyznawania pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1 lit. a–d ustawy o Planie Strategicznym.

§ 31. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika odnośnych minimalnych wymogów, o których mowa w art. 70 ust. 3 lit. b rozporządzenia 2021/2115, dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin lub innych odpowiednich obowiązkowych wymogów ustanowionych na mocy prawa krajowego, wskazanych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, wysokość kary w roku realizacji zobowiązania ekologicznego, w którym stwierdzono to uchybienie, oblicza się jako iloczyn:

- 1) iloczynu współczynnika dotkliwości danego uchybienia oraz współczynnika trwałości tego uchybienia określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia oraz

- 2) kwoty stanowiącej iloczyn:
  - a) wysokości płatności ekologicznych w ramach danego pakietu – odpowiednio do:
    - gruntów w okresie konwersji lub gruntów z zakończonym okresem konwersji albo
    - gruntów, na których jest realizowane zobowiązanie ekologiczne w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 9
    - jakie przysługiwałyby, gdyby rolnik przestrzegał tego wymogu, oraz
  - b) procentowego stosunku powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym:
    - odpowiednio w okresie konwersji lub z zakończonym okresem konwersji, na którym stwierdzono to uchybienie, do powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, na którym powinien być przestrzegany ten wymóg, albo
    - w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 9, na którym stwierdzono to uchybienie – do powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, na którym powinien być przestrzegany ten wymóg.

§ 32. 1. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika, w danym roku realizacji zobowiązania ekologicznego, szczegółowych wymogów dla poszczególnych pakietów określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia, z wyłączeniem wymogów określonych w:

- 1) ust. 2 i 5 tego załącznika,
- 2) ust. 3 i 4 tego załącznika – w przypadku prowadzenia uprawy, o której mowa w § 17 ust. 2 pkt 1 i pkt 4 lit. a,
- 3) ust. 7 pkt 1 lit. c i h lub pkt 2 lit. a i l tego załącznika – w przypadku prowadzenia uprawy, o której mowa w § 17 ust. 2 pkt 2, pkt 3 i pkt 4 lit. b i c

– oblicza się wysokość kary.

2. Wysokość kary, o której mowa w ust. 1, w roku realizacji zobowiązania ekologicznego, w którym stwierdzono dane uchybienie, oblicza się jako iloczyn:

- 1) iloczynu współczynnika dotkliwości danego uchybienia oraz współczynnika trwałości tego uchybienia określonego w załączniku nr 10 do rozporządzenia oraz
- 2) kwoty stanowiącej iloczyn:
  - a) wysokości płatności ekologicznych, jakie przysługiwałyby w ramach danego pakietu do gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, odpowiednio w okresie konwersji lub z zakończonym okresem konwersji, gdyby rolnik przestrzegał danego wymogu, oraz
  - b) procentowego stosunku powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, na którym stwierdzono to uchybienie, do powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, odpowiednio w okresie konwersji lub z zakończonym okresem konwersji, na którym powinien być przestrzegany ten wymóg w ramach danego pakietu.

3. W przypadku gdy stwierdzono uchybienie, o którym mowa w ust. 1, w zakresie wymogów określonych w ust. 7 pkt 1 lit. a–c, e oraz g, pkt 2 lit. a–i oraz k załącznika nr 2 do rozporządzenia, wysokość kar stanowi ponadto sumę części kwot płatności ekologicznych przyznanych rolnikowi za realizację zobowiązania ekologicznego, w ramach którego popełniono dane uchybienie, w roku:

- 1) poprzedzającym,
- 2) poprzedzającym o 2 lata,
- 3) poprzedzającym o 3 lata,
- 4) poprzedzającym o 4 lata

– rok, w którym stwierdzono to uchybienie.

4. Wysokość kar, o których mowa w ust. 3, oblicza się zgodnie z ust. 2 i osobno dla każdego roku poprzedzającego rok, w którym stwierdzono dane uchybienie, przy czym iloczyn współczynnika dotkliwości danego uchybienia oraz współczynnika trwałości tego uchybienia, o którym mowa w załączniku nr 10 do rozporządzenia, dla roku realizacji zobowiązania ekologicznego poprzedzającego:

- 1) rok realizacji tego zobowiązania, w odniesieniu do którego stwierdzono dane uchybienie – wynosi 50%,
- 2) o 2 lata rok realizacji tego zobowiązania, w odniesieniu do którego stwierdzono dane uchybienie – wynosi 30%,

- 3) o 3 lata rok realizacji tego zobowiązania, w odniesieniu do którego stwierdzono dane uchybienie – wynosi 10%,
  - 4) o 4 lata rok realizacji tego zobowiązania, w odniesieniu do którego stwierdzono dane uchybienie – wynosi 5%
- iloczynu tych współczynników.

§ 33. 1. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika, w danym roku realizacji zobowiązania ekologicznego, wymogu określonego w ust. 2 pkt 1 załącznika nr 2 do rozporządzenia, wysokość kary w roku realizacji zobowiązania ekologicznego, w którym stwierdzono dane uchybienie, oblicza się w odniesieniu do sumy płatności ekologicznych w ramach poszczególnych pakietów objętych zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, jako iloczyn:

- 1) iloczynu współczynnika dotkliwości danego uchybienia oraz współczynnika trwałości tego uchybienia określonego w załączniku nr 10 do rozporządzenia oraz
- 2) kwoty stanowiącej iloczyn:
  - a) wysokości płatności ekologicznych, jakie przysługiwałyby w ramach danego pakietu do gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, odpowiednio w okresie konwersji lub z zakończonym okresem konwersji, gdyby rolnik przestrzegał tego wymogu, oraz
  - b) procentowego stosunku powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, na którym stwierdzono to uchybienie, do powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, odpowiednio w okresie konwersji lub z zakończonym okresem konwersji, na którym powinien być przestrzegany ten wymóg.

2. W przypadku stwierdzenia uchybienia, o którym mowa w ust. 1, wysokość kar stanowi ponadto sumę części kwot płatności ekologicznych przyznanych rolnikowi za realizację zobowiązania ekologicznego, w ramach którego popełniono dane uchybienie, w roku:

- 1) poprzedzającym,
- 2) poprzedzającym o 2 lata,
- 3) poprzedzającym o 3 lata,
- 4) poprzedzającym o 4 lata

– rok, w którym stwierdzono to uchybienie.

3. Wysokość kar, o których mowa w ust. 2, oblicza się zgodnie z ust. 1 i osobno dla każdego roku poprzedzającego rok, w którym stwierdzono dane uchybienie, przy czym iloczyn współczynnika dotkliwości danego uchybienia oraz współczynnika trwałości tego uchybienia, o którym mowa w załączniku nr 10 do rozporządzenia, dla roku realizacji zobowiązania ekologicznego poprzedzającego:

- 1) rok realizacji tego zobowiązania, w odniesieniu do którego stwierdzono dane uchybienie – wynosi 50%,
- 2) o 2 lata rok realizacji tego zobowiązania, w odniesieniu do którego stwierdzono dane uchybienie – wynosi 30%,
- 3) o 3 lata rok realizacji tego zobowiązania, w odniesieniu do którego stwierdzono dane uchybienie – wynosi 10%,
- 4) o 4 lata rok realizacji tego zobowiązania, w odniesieniu do którego stwierdzono dane uchybienie – wynosi 5%

– iloczynu tych współczynników.

§ 34. 1. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika, w danym roku realizacji zobowiązania ekologicznego, wymogu określonego w ust. 2 pkt 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia, wysokość kary w roku realizacji zobowiązania ekologicznego, w którym stwierdzono dane uchybienie, oblicza się w odniesieniu do płatności ekologicznych w ramach zobowiązania ekologicznego, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 4, do gruntów, na których są uprawiane rośliny wymienione w części I–III, V i VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia, jako iloczyn:

- 1) iloczynu współczynnika dotkliwości danego uchybienia oraz współczynnika trwałości tego uchybienia określonego w załączniku nr 10 do rozporządzenia oraz
- 2) kwoty stanowiącej iloczyn:
  - a) wysokości płatności ekologicznych, jakie przysługiwałyby do gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, na którym są uprawiane rośliny wymienione w części I–III, V i VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia, gdyby rolnik przestrzegał tego wymogu, oraz
  - b) procentowego stosunku powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, na którym stwierdzono to uchybienie, do powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, na którym powinien być przestrzegany ten wymóg.

2. W przypadku stwierdzenia uchybienia, o którym mowa w ust. 1, wysokość kar stanowi ponadto sumę części kwot płatności ekologicznych przyznanych rolnikowi za realizację zobowiązania ekologicznego, w ramach którego popełniono dane uchybienie, w roku:

- 1) poprzedzającym,
- 2) poprzedzającym o 2 lata,
- 3) poprzedzającym o 3 lata,
- 4) poprzedzającym o 4 lata

– rok, w którym stwierdzono to uchybienie.

3. Wysokość kar, o których mowa w ust. 2, oblicza się zgodnie z ust. 1 i osobno dla każdego roku poprzedzającego rok, w którym stwierdzono dane uchybienie, przy czym iloczyn współczynnika dotkliwości danego uchybienia oraz współczynnika trwałości tego uchybienia, o którym mowa w załączniku nr 10 do rozporządzenia, dla roku realizacji zobowiązania ekologicznego poprzedzającego:

- 1) rok realizacji tego zobowiązania, w odniesieniu do którego stwierdzono dane uchybienie – wynosi 50%,
- 2) o 2 lata rok realizacji tego zobowiązania, w odniesieniu do którego stwierdzono dane uchybienie – wynosi 30%,
- 3) o 3 lata rok realizacji tego zobowiązania, w odniesieniu do którego stwierdzono dane uchybienie – wynosi 10%,
- 4) o 4 lata rok realizacji tego zobowiązania, w odniesieniu do którego stwierdzono dane uchybienie – wynosi 5%

– iloczynu tych współczynników.

§ 35. 1. Jeżeli w ramach uprawy wielogatunkowej, o której mowa w § 17 ust. 2, zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika, w danym roku realizacji zobowiązania ekologicznego, wymogu określonego w:

- 1) ust. 3 załącznika nr 2 do rozporządzenia lub
- 2) ust. 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia, lub
- 3) ust. 7 pkt 1 lit. c i h lub pkt 2 lit. a i l załącznika nr 2 do rozporządzenia

– na gruncie objętym zobowiązaniem ekologicznym, odpowiednio w okresie konwersji lub z zakończonym okresem konwersji, lub na gruncie objętym zobowiązaniem ekologicznym, na którym jest realizowane zobowiązanie ekologiczne, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 4, oblicza się wysokość kary.

2. Wysokość kary, o której mowa w ust. 1, w roku realizacji zobowiązania ekologicznego, w którym stwierdzono dane uchybienie, oblicza się jako iloczyn:

- 1) iloczynu współczynnika dotkliwości danego uchybienia oraz współczynnika trwałości tego uchybienia określonego w załączniku nr 10 do rozporządzenia oraz
- 2) kwoty stanowiącej iloczyn:
  - a) wysokości płatności ekologicznych, jakie przysługiwałyby, gdyby rolnik przestrzegał tego wymogu, do gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym:
    - odpowiednio w okresie konwersji lub z zakończonym okresem konwersji, na którym jest prowadzona uprawa wielogatunkowa, o której mowa w § 17 ust. 2 pkt 1–3, lub
    - na którym jest realizowane zobowiązanie ekologiczne, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 4, i jest prowadzona uprawa wielogatunkowa, o której mowa w § 17 ust. 2 pkt 4, oraz
  - b) procentowego stosunku liczby upraw lub gatunków roślin uprawnych uprawianych w ramach uprawy wielogatunkowej, o której mowa w § 17 ust. 2, w odniesieniu do których stwierdzono to uchybienie, do liczby wszystkich upraw lub gatunków roślin uprawnych uprawianych w ramach tej uprawy na gruncie objętym zobowiązaniem ekologicznym:
    - odpowiednio w okresie konwersji lub z zakończonym okresem konwersji lub
    - na którym jest realizowane zobowiązanie ekologiczne, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 4.

§ 36. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika, w danym roku realizacji zobowiązania ekologicznego, wymogu określonego w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 2 do rozporządzenia, wysokość kary w roku realizacji zobowiązania ekologicznego, w którym stwierdzono dane uchybienie, oblicza się jako iloczyn:

- 1) iloczynu współczynnika dotkliwości danego uchybienia oraz współczynnika trwałości tego uchybienia określonego w załączniku nr 10 do rozporządzenia oraz

- 2) kwoty stanowiącej iloczyn:
  - a) wysokości płatności ekologicznych do gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, odpowiednio w okresie konwersji lub z zakończonym okresem konwersji, na którym jest prowadzona uprawa wymieniona w części wspólnej w ust. 5 załącznika nr 2 do rozporządzenia – jakie przysługiwałyby do tej powierzchni, gdyby rolnik przestrzegał tego wymogu, oraz
  - b) procentowego stosunku powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, odpowiednio w okresie konwersji lub z zakończonym okresem konwersji, na którym stwierdzono to uchybienie, do powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, odpowiednio w okresie konwersji lub z zakończonym okresem konwersji, na którym powinien być przestrzegany ten wymóg.

§ 37. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika, w danym roku realizacji zobowiązania ekologicznego, wymogu określonego w ust. 5 pkt 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia, wysokość kary w roku realizacji zobowiązania ekologicznego, w którym stwierdzono dane uchybienie, oblicza się jako iloczyn:

- 1) iloczynu współczynnika dotkliwości danego uchybienia oraz współczynnika trwałości tego uchybienia określonego w załączniku nr 10 do rozporządzenia oraz
- 2) kwoty stanowiącej iloczyn:
  - a) wysokości płatności ekologicznych do gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, na którym jest prowadzona uprawa wymieniona w części wspólnej w ust. 5 załącznika nr 2 do rozporządzenia – jakie przysługiwałyby do tej powierzchni, gdyby rolnik przestrzegał tego wymogu, oraz
  - b) procentowego stosunku powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, na którym stwierdzono to uchybienie, do powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, na którym powinien być przestrzegany ten wymóg.

§ 38. 1. Jeżeli zostanie stwierdzone, że rolnik nie posiada planu działalności ekologicznej, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, wysokość kary w roku realizacji zobowiązania ekologicznego, w którym stwierdzono to uchybienie, wynosi 40% płatności ekologicznych, jakie przysługiwałyby rolnikowi w ramach zobowiązania ekologicznego, gdyby posiadał ten plan dla tego zobowiązania.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, rolnik sporządza plan działalności ekologicznej, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, i składa do kierownika biura powiatowego Agencji, najpóźniej w terminie składania wniosków o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych, kopie stron tego planu, na których są zawarte informacje, o których mowa w § 19 ust. 2 pkt 2 oraz ust. 1 pkt 1, 2 i 7 załącznika nr 3 do rozporządzenia, z tym że kopie stron, na których są zawarte informacje, o których mowa w § 19 ust. 2 pkt 2, zawierają również podpis doradcy rolniczego ze specjalizacją rolnośrodowiskową albo doradcy rolniczego ze specjalizacją ekologiczną, przy udziale którego został sporządzony ten plan.

3. Jeżeli zostanie stwierdzone, że plan działalności ekologicznej jest niekompletny lub jest niezgodny z informacjami przekazanymi we wniosku i załącznikami do niego w zakresie informacji, o których mowa w § 19 ust. 2 pkt 2, lub informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2 lub ust. 2 pkt 2 załącznika nr 3 do rozporządzenia, rolnik:

- 1) uzupełnia lub poprawia ten plan,
- 2) składa oświadczenie o uzupełnieniu lub poprawieniu tego planu do kierownika biura powiatowego Agencji – najpóźniej w terminie składania wniosków o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych, a w przypadku gdy w ostatnim roku realizacji zobowiązania ekologicznego zostanie stwierdzone, że ten plan jest niekompletny lub jest niezgodny z informacjami przekazanymi we wniosku i załącznikami do niego w zakresie informacji, o których mowa w § 19 ust. 2 pkt 2, lub informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 pkt 2 załącznika nr 3 do rozporządzenia – w terminie do dnia 14 marca ostatniego roku realizacji tego zobowiązania.

4. W przypadku niedokonania w terminie czynności, o których mowa w ust. 3, wysokość kary w roku realizacji zobowiązania ekologicznego, w którym stwierdzono to uchybienie, wynosi 30% płatności ekologicznych, jakie przysługiwałyby rolnikowi w ramach zobowiązania ekologicznego za rok, w którym stwierdzono uchybienie, o którym mowa w ust. 3, gdyby rolnik dokonał tych czynności.

§ 39. 1. Jeżeli zostanie stwierdzone, że rolnik nie prowadzi rejestru działalności ekologicznej, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, wysokość kary w roku realizacji zobowiązania ekologicznego, w którym stwierdzono to uchybienie, wynosi 30% płatności ekologicznych, jakie przysługiwałyby do powierzchni gruntów, dla których ten rejestr nie jest prowadzony, gdyby ten rejestr był prowadzony.

2. Jeżeli zostanie stwierdzone, że prowadzony przez rolnika rejestr działalności ekologicznej, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, jest niekompletny, wysokość kary w roku realizacji zobowiązania ekologicznego, w którym stwierdzono to uchybienie, wynosi 5% płatności ekologicznych, jakie przysługiwałyby do powierzchni gruntów, dla których ten rejestr jest niekompletny, gdyby ten rejestr był kompletny.

§ 40. 1. Jeżeli zostanie stwierdzone, że rolnik nie dokonał czynności, o której mowa w § 19 ust. 5, albo dokonał jej po terminie określonym w tym przepisie, wysokość kary w roku realizacji zobowiązania ekologicznego, w którym stwierdzono to uchybienie, wynosi 5% płatności ekologicznych, jakie przysługiwałyby rolnikowi w części dotyczącej powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, w odniesieniu do którego rolnik nie dokonał tej czynności albo dokonał jej po terminie, gdyby rolnik dokonał tej czynności w terminie.

2. Jeżeli zostanie stwierdzone, że rolnik nie dokonał czynności, o której mowa w § 19 ust. 6, albo dokonał jej po terminie określonym w tym przepisie, wysokość kary w roku realizacji zobowiązania ekologicznego, w którym stwierdzono to uchybienie, wynosi 5% płatności ekologicznych, jakie przysługiwałyby rolnikowi w części dotyczącej gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 4–6 lub 9 w odniesieniu do powierzchni upraw, o których mowa w ust. 7 pkt 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia, gdyby to uchybienie nie wystąpiło.

§ 41. Jeżeli w odniesieniu do uchybienia, o którym mowa w § 31, § 32 ust. 1, § 33 ust. 1, § 34 ust. 1, § 35 ust. 1, § 36, § 37, § 38 ust. 1 i 4, § 39 oraz § 40 ust. 1, wystąpi powtarzalność, o której mowa w art. 59 ust. 5 akapit pierwszy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, z późn. zm.⁹⁾), rozumiana jako ponowne stwierdzenie w ramach danego zobowiązania ekologicznego popełnienia przez danego rolnika takiego samego uchybienia w przestrzeganiu wymogów, wysokość kary ustala się jako iloczyn liczby lat, w których wcześniej w ramach tego samego zobowiązania stwierdzono takie samo uchybienie, oraz kwoty wynoszącej 3% części płatności ekologicznych, do których odnosi się to uchybienie, które rolnik otrzymałby, gdyby to uchybienie nie wystąpiło.

§ 42. 1. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie polegające na tym, że zobowiązanie ekologiczne nie jest realizowane w całości lub rolnik nie spełnia innych warunków przyznania płatności ekologicznych określonych w rozporządzeniu lub w przepisach ustawy o Planie Strategicznym, wysokość kary stanowi sumę kwot płatności ekologicznych przyznanych temu rolnikowi za realizację tego zobowiązania ekologicznego w roku:

- 1) poprzedzającym,
- 2) poprzedzającym o 2 lata,
- 3) poprzedzającym o 3 lata,
- 4) poprzedzającym o 4 lata

– rok, w którym stwierdzono dane uchybienie.

2. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie polegające na tym, że rolnik zmniejszył wielkość powierzchni gruntu, na którym powinien realizować zobowiązanie ekologiczne, wysokość kary stanowi iloczyn powierzchni gruntu, na której rolnik ten nie realizuje tego zobowiązania, i średniej wysokości płatności ekologicznych na 1 ha tego gruntu, przyznanych za realizację tego zobowiązania w roku poprzednim.

3. Kara w wysokości ustalonej zgodnie z ust. 2 odnosi się do płatności ekologicznych w ramach zobowiązania ekologicznego, w odniesieniu do którego stwierdzono uchybienie wymienione w ust. 2, przyznanych rolnikowi za realizację tego zobowiązania ekologicznego w roku:

- 1) poprzedzającym,
- 2) poprzedzającym o 2 lata,
- 3) poprzedzającym o 3 lata,
- 4) poprzedzającym o 4 lata

– rok, w którym stwierdzono to uchybienie.

4. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie polegające na tym, że rolnik nie złożył wniosku o przyznanie kolejnych płatności ekologicznych do określonych gruntów objętych zobowiązaniem ekologicznym, wysokość kar stanowi sumę kwot płatności ekologicznych przyznanych za realizację tego zobowiązania do tych gruntów w roku:

- 1) poprzedzającym,
- 2) poprzedzającym o 2 lata,
- 3) poprzedzającym o 3 lata,
- 4) poprzedzającym o 4 lata

– rok, w którym stwierdzono to uchybienie.

⁹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 29 z 10.02.2022, str. 45 oraz Dz. Urz. UE L 216 z 19.08.2022, str. 1.

§ 43. Kary w odniesieniu do płatności ekologicznych oblicza się w następujący sposób:

- 1) w pierwszej kolejności oblicza się wysokość kar, o których mowa w § 30;
- 2) kwota płatności ekologicznych pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1 służy jako podstawa obliczenia kar, o których mowa w § 31–42;
- 3) kwota płatności ekologicznych pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1 i 2 służy jako podstawa obliczenia kar, o których mowa w art. 60 ust. 1 ustawy o Planie Strategicznym;
- 4) kwota płatności ekologicznych pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1–3 służy jako podstawa obliczenia kar, o których mowa w art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy o Planie Strategicznym;
- 5) kwota płatności ekologicznych pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1–4 służy jako podstawa obliczenia kar, o których mowa w art. 59 ust. 2 ustawy o Planie Strategicznym;
- 6) kwota płatności ekologicznych pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1–5 służy jako podstawa obliczenia kar, o których mowa w art. 52 ustawy o Planie Strategicznym.

§ 44. Przepisu § 30 nie stosuje się, jeżeli kara określona w tym przepisie miałaby być obliczona na skutek niezgodności ze stanem faktycznym informacji podanych we wniosku o przyznanie płatności ekologicznych, o której rolnik poinformował kierownika biura powiatowego Agencji zgodnie z § 17 ust. 4, pod warunkiem że Agencja nie powiadomiła wcześniej tego rolnika o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu lub o stwierdzonych niezgodnościach we wniosku o przyznanie tych płatności.

§ 45. Jeżeli w 2023 r. lub w 2024 r. rolnik jednocześnie realizuje zobowiązanie ekologiczne oraz zobowiązanie ekologiczne PROW 2014–2020, to wysokość kwoty przeznaczonej na częściową rekompensatę kosztów transakcyjnych:

- 1) nie może przekraczać 20% sumy przysługujących rolnikowi:
  - a) płatności ekologicznych oraz
  - b) pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;
- 2) stanowi iloczyn:
  - a) kwoty przeznaczonej na częściową rekompensatę kosztów transakcyjnych właściwej dla przedziału powierzchniowego, w ramach którego mieści się suma powierzchni, do której przysługują rolnikowi płatności ekologiczne oraz pomoc, o której mowa w pkt 1 lit. b, określonego w załączniku nr 9 do rozporządzenia oraz
  - b) procentowego udziału powierzchni, do której przysługują rolnikowi płatności ekologiczne, w sumie powierzchni, do której przysługują rolnikowi płatności ekologiczne oraz pomoc, o której mowa w pkt 1 lit. b.

§ 46. W przypadku gdy w 2023 r. część powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym zostanie wykorzystana przez rolnika na potrzeby wypełnienia normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska GAEC 8, wymienionej w załączniku III do rozporządzenia 2021/2115, w zakresie minimalnego udziału powierzchni użytków rolnych wykorzystanej na elementy lub obszary nieprodukcyjne, rozumiane jako grunty ugorowane, na których nie są stosowane środki ochrony roślin oraz nie jest prowadzona działalność rolnicza, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o Planie Strategicznym, w tym nie są prowadzone wypas i koszenie, w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca, a które zostały w 2023 r. wykorzystane do uprawy roślin, z wyłączeniem kukurydzy, soi i zagajników o krótkiej rotacji, zgodnie z odstępstwem przewidzianym w art. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/1317 z dnia 27 lipca 2022 r. ustanawiającego odstępstwa od rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do stosowania norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (norm GAEC) 7 i 8 w odniesieniu do roku składania wniosków 2023 (Dz. Urz. UE L 199 z 28.07.2022, str. 1), do takiego gruntu są przyznawane płatności ekologiczne za 2023 r.

§ 47. W 2023 r. czynność, o której mowa w § 19 ust. 2, dokonaną do dnia 31 lipca 2023 r. uważa się za dokonaną w terminie.

§ 48. W odniesieniu do wniosków o przyznanie płatności ekologicznych złożonych w okresie od dnia 15 marca 2023 r. do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy tego rozporządzenia.

§ 49. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia 17 kwietnia 2023 r. (Dz. U. poz. 791)

Załącznik nr 1

ODNOŚNE MINIMALNE WYMOGI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 70 UST. 3 LIT. B ROZPORZĄDZENIA
2021/2115, DOTYCZĄCE STOSOWANIA NAWOZÓW I ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN
ORAZ INNE ODPOWIEDNIE OBOWIĄZKOWE WYMOGI USTANOWIONE NA MOCY PRAWA KRAJOWEGO

Wymogi	Rodzaj uchybienia	Obszar, na którym powinny być przestrzegane wymogi	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współczynnika dotkliwości i trwałości
				odwracalna krótkotrwała	odwracalna długotrwała	nieodwracalna	
I. WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA NAWOZÓW							
Niestosowanie w danym roku dawki nawozów naturalnych wykorzystywanych rolniczo zawierającej więcej niż 170 kg azotu w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych – art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625, z późn. zm.)	Stwierdzono zastosowanie w danym roku dawki nawozów naturalnych wykorzystywanych rolniczo zawierającej więcej niż 170 kg azotu w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych	Obszar objęty zobowiązaniem w ramach pakietów	80%	1,25	–	–	100%
II. WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN							
1. Przeciwdziałanie zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków. Stosowanie środków ochrony roślin planuje się z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem – art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2023 r. poz. 340, z późn. zm.)	1. Nie przeciwdziałano zniesieniu środków ochrony roślin na obszary lub obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków lub stwierdzono, że stosowanie środków ochrony roślin zaplanowano bez uwzględnienia okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem	Obszar objęty zobowiązaniem w ramach pakietów	20%	1,25	–	–	25%
2. Uwzględnienie integrowanej ochrony roślin w przypadku stosowania środków ochrony roślin oraz	2. Stwierdzono, że nie uwzględniono integrowanej ochrony roślin w przypadku	Obszar objęty zobowiązaniem w ramach pakietów	20%	1,25	–	–	25%

wskazanie sposobu realizacji wymagań integrowanej ochrony roślin w dokumentacji (ewidencji zabiegów) przez podanie przyczyny wykonania zabiegu środkiem ochrony roślin – art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin	stosowania środków ochrony roślin lub nie wskazano sposobu realizacji wymagań integrowanej ochrony roślin w dokumentacji (ewidencji zabiegów) przez podanie przyczyny wykonania zabiegu środkiem ochrony roślin						
III. INNE ODPOWIEDNIE WYMOGI OBOWIĄZKOWE							
Nieniszczenie, nieuszkadzanie lub nieprzekształcanie pomnika przyrody (z wyjątkiem drzewa ustanowionego pomnikiem przyrody), stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, jeżeli taki zakaz został wprowadzony – art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.)	Stwierdzono zniszczenie, uszkodzenie lub przekształcenie pomnika przyrody (z wyjątkiem drzewa ustanowionego pomnikiem przyrody), stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pomimo tego, że zakaz ich niszczenia, uszkadzania lub przekształcania został wprowadzony	Obszar całego gospodarstwa rolnego	29%	–	–	1,75	50%

SZCZEGÓŁOWE WYMOGI DLA POSZCZEGÓLNYCH PAKIETÓW

1. Wymóg wspólny dla wszystkich pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 rozporządzenia:

- 1) z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 9 ust. 1 rozporządzenia, co najmniej 30% zbioru uzyskanego z każdej uprawy lub roślin każdego gatunku uprawianych w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1:
  - a) pkt 1–6 rozporządzenia jest przeznaczone do przetwórstwa lub sprzedaży,
  - b) pkt 9 rozporządzenia, w przypadku uprawy roślin wymienionych w części I–VI tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia, jest przeznaczone do przetwórstwa lub sprzedaży,
- 2) z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 12 i 13 rozporządzenia, zbiór uzyskany w ramach pakietów wymienionych w § 3 ust. 1:
  - a) pkt 7 i 8 rozporządzenia jest przeznaczony do żywienia zwierząt lub sprzedaży,
  - b) pkt 9 rozporządzenia, w przypadku uprawy roślin wymienionych w części VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia oraz trwałych użytków zielonych, jest przeznaczony do żywienia zwierząt lub sprzedaży

– co jest potwierdzone w szczególności dokumentami, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2018, str. 1, z późn. zm.) oraz w przepisach wydanych na podstawie tego rozporządzenia.

2. Wymóg dodatkowy dla:

- 1) Pakietu 1. Uprawy rolnicze, Pakietu 7. Uprawy paszowe na gruntach ornych w odniesieniu do gruntów, o których mowa w § 8 ust. 1, 12 i 13 rozporządzenia – powierzchnia upraw roślin:
  - a) bobowatych grubonasiennych lub gorczyicy białej, lub gryki zwyczajnej uprawianych w plonie głównym w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia oraz
  - b) bobowatych drobnonasiennych, traw lub ich mieszanek uprawianych w plonie głównym w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia– jest w danym roku nie większa niż 25% powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia;
- 2) Pakietu 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi w odniesieniu do gruntów, o których mowa w § 8 ust. 1, 12 i 13 rozporządzenia – powierzchnia upraw roślin:
  - a) bobowatych grubonasiennych lub gorczyicy białej, lub gryki zwyczajnej uprawianych w plonie głównym w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia oraz
  - b) bobowatych drobnonasiennych, traw lub ich mieszanek uprawianych w plonie głównym w ramach pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia– jest w danym roku nie większa niż 25% powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia.

3. Wymóg dodatkowy dla Pakietu 1. Uprawy rolnicze, Pakietu 2. Uprawy warzywne, Pakietu 3. Uprawy zielarskie, Pakietu 5. Uprawy jagodowe, Pakietu 7. Uprawy paszowe na gruntach ornych – odpowiednio na gruntach w okresie konwersji lub na gruntach z zakończonym okresem konwersji, Pakietu 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi – uprawianie na gruntach ornych upraw lub roślin gatunków wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia lub w ramach danego pakietu, a w przypadku uprawy konopi włóknistych – uprawianie ich w celu uzyskania z tej uprawy nasion lub liści, lub kwiatostanów.

4. Wymóg dodatkowy dla Pakietu 1. Uprawy rolnicze, Pakietu 2. Uprawy warzywne, Pakietu 3. Uprawy zielarskie – odpowiednio na gruntach w okresie konwersji lub na gruntach z zakończonym okresem konwersji, Pakietu 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi – wytworzenie produktu ekologicznego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej (Dz. U. poz. 1370, z późn. zm.) z uprawy lub roślin gatunków uprawianych na gruntach z zakończonym okresem konwersji lub produktu z upraw lub roślin gatunków uprawianych na gruntach w okresie konwersji, w ramach tych pakietów, a w przypadku:

- 1) uprawy wielogatunkowej, o której mowa w § 17 ust. 2 pkt 1 i pkt 4 lit. a rozporządzenia – wytworzenie tego produktu z każdej uprawy lub roślin każdego gatunku uprawianych w ramach takiej uprawy wielogatunkowej;
- 2) uprawy rośliny dwuletniej wymienionej w załączniku nr 4 do rozporządzenia – wytworzenie tego produktu w drugim roku uprawy rośliny dwuletniej.

5. Wymóg dodatkowy dla:

- 1) Pakietu 1. Uprawy rolnicze – odpowiednio na gruntach w okresie konwersji lub na gruntach z zakończonym okresem konwersji,
- 2) Pakietu 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi na gruntach, na których są uprawiane rośliny wymienione w części I tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia

– w przypadku prowadzenia uprawy: esparcety siewnej na materiał siewny, komonicy zwyczajnej na materiał siewny, koniczyny białej na materiał siewny, koniczyny białoróżowej na materiał siewny, koniczyny czerwonej na materiał siewny, koniczyny krwistoczerwonej na materiał siewny, koniczyny perskiej na materiał siewny, lucerny chmielowej (nerkowatej) na materiał siewny, lucerny mieszańcowej na materiał siewny, lucerny siewnej na materiał siewny, rzodkwi oleistej na materiał siewny, traw w siewie czystym z przeznaczeniem na materiał siewny, wyki kosmatej na materiał siewny i wyki siewnej na materiał siewny – poddanie materiału siewnego pochodzącego z tych upraw ocenie na podstawie przepisów o nasiennictwie; w przypadku uprawy dwuletniej i wieloletniej przestrzeganie wymogu nie jest wymagane w pierwszym roku prowadzenia tej uprawy.

6. Wymóg dodatkowy dla Pakietu 2. Uprawy warzywne – odpowiednio na gruntach w okresie konwersji lub na gruntach z zakończonym okresem konwersji, Pakietu 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi – w przypadku prowadzenia uprawy pomidorów:

- 1) do uprawy takiej może zostać wykorzystany wyłącznie materiał nasadzeniowy, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2021 r. poz. 129);
- 2) obsada roślin w ramach takiej uprawy wynosi nie mniej niż 20 000 szt./ha.

7. Wymogi dodatkowe dla Pakietu 4. Podstawowe uprawy sadownicze, Pakietu 5. Uprawy jagodowe, Pakietu 6. Ekstensywne uprawy sadownicze – odpowiednio na gruntach w okresie konwersji lub na gruntach z zakończonym okresem konwersji, Pakietu 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi na gruntach, na których są uprawiane rośliny wymienione w części IV–VI tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia:

- 1) w przypadku uprawy drzew w okresie owocowania lub na podkładkach karłowatych lub półkarłowatych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, lub uprawy krzewów owocujących, ukorzenionych i spełniających minimalne wymagania dotyczące średnicy pędu:
  - a) coroczne wykonywanie na plantacji zabiegów uprawowych i pielęgnacyjnych, w szczególności usuwanie odrostów i samosiewów, zgodnie ze wskazaniem doradcy rolniczego ze specjalizacją rolnośrodowiskową albo doradcy rolniczego ze specjalizacją ekologiczną, określonymi w planie działalności ekologicznej,
  - b) utrzymanie minimalnej obsady dla poszczególnych gatunków roślin, z tolerancją do 10%,
  - c) uprawianie drzew owocowych w okresie owocowania lub krzewów owocujących gatunków wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia lub w ramach danego pakietu,
  - d) jest tyle drzew w okresie owocowania lub na podkładkach karłowatych lub półkarłowatych, ile jest wymagane do spełnienia minimalnej obsady drzew określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia, a uprawa tych drzew jest prowadzona nie krócej niż rok, przy czym w przypadku sadów mających nie mniej niż 12 lat – minimalna obsada drzew wynosi 125 drzew na hektar, a co najmniej 90% tych drzew jest uprawianych nie krócej niż 12 lat; przy ustalaniu przestrzegania niniejszego wymogu uwzględnia się również drzewa, o których mowa w pkt 2, w przypadku uzupełnienia tymi drzewami tej obsady,
  - e) jest tyle krzewów owocujących, ukorzenionych, o średnicy pędu nie mniejszej niż:
    - 4 mm, mierząc u nasady pędu – w przypadku krzewów jagodowych, z wyłączeniem borówki i żurawiny wielkoowocowej,
    - 3 mm, mierząc pęd na wysokości 5 cm od jego nasady – w przypadku borówki wysokiej i borówki średniej,
    - 2 mm, mierząc pęd na wysokości 5 cm od jego nasady – w przypadku borówki niskiej i borówki brusznicy,
    - 1 mm, mierząc pęd na wysokości 5 cm od jego nasady – w przypadku żurawiny wielkoowocowej– ile jest wymagane do spełnienia minimalnej obsady krzewów określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia; przy ustalaniu przestrzegania niniejszego wymogu uwzględnia się również krzewy, o których mowa w pkt 2, w przypadku uzupełnienia tymi krzewami tej obsady,
  - f) sady nie są prowadzone jako uprawa jednorzędowa,

- g) posiadanie do roku poprzedzającego rok wytworzenia produktu rolnictwa ekologicznego z drzew i krzewów uprawianych na gruntach z zakończonym okresem konwersji lub produktu z drzew i krzewów uprawianych na gruntach w okresie konwersji, zgodnie z pkt 2 lit. 1, dokumentu potwierdzającego jakość i liczbę materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany lub materiału szkółkarskiego CAC, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie – w przypadku drzew i krzewów gatunków wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 tej ustawy, jeżeli nimi uzupełniono minimalną obsadę, o której mowa w lit. d lub e, i są one odpowiednio drzewami niebędącymi w okresie owocowania lub niebędącymi na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, lub nie są krzewami owocującymi, ukorzenionymi i spełniającymi minimalne wymagania dotyczące średnicy pędu,
- h) wytworzenie produktu ekologicznego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej z drzew i krzewów uprawianych na gruntach z zakończonym okresem konwersji lub produktu z drzew i krzewów uprawianych na gruntach w okresie konwersji, a w przypadku uprawy wielogatunkowej, o której mowa w § 17 ust. 2 pkt 2, 3 oraz pkt 4 lit. b i c rozporządzenia – wytworzenie tego produktu z drzew i krzewów każdego z gatunków uprawianych w ramach takiej uprawy wielogatunkowej na gruntach w okresie konwersji lub na gruntach z zakończonym okresem konwersji;
- 2) w przypadku uprawy drzew niebędących w okresie owocowania lub niebędących na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, lub uprawy krzewów, które nie są krzewami owocującymi, ukorzenionymi i spełniającymi minimalne wymagania dotyczące średnicy pędu, które zostały nasadzone przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności ekologicznych:
- a) uprawianie drzew lub krzewów gatunków wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia lub w ramach danego pakietu,
- b) utrzymanie minimalnej obsady dla poszczególnych gatunków roślin, z tolerancją do 10%,
- c) w przypadku drzew – do nasadzeń użyto materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany lub materiału szkółkarskiego CAC, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie, które spełniają następujące minimalne wymagania jakościowe:
- wysokość drzewa wynosi nie mniej niż 80 cm, mierząc od szyjki korzeniowej,
  - średnica pnia wynosi nie mniej niż 8 mm, mierząc na wysokości 10 cm powyżej miejsca uszlachetniania
- a uprawianych drzew jest tyle, ile jest wymagane do spełnienia minimalnej obsady drzew określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia,
- d) w przypadku krzewów gatunków wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie – do nasadzeń użyto materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany lub materiału szkółkarskiego CAC, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie, które spełniają następujące minimalne wymagania jakościowe:
- krzewy jagodowe, z wyłączeniem borówki i żurawiny wielkoowocowej, mają mieć minimum jeden pęd o długości co najmniej 20 cm, mierząc od nasady do jego wierzchołka, albo dobrze wykształcone pąki nasadowe, a średnica pędu wynosi nie mniej niż 4 mm, mierząc u nasady pędu,
  - borówka wysoka i borówka średnia mają mieć minimum jeden pęd o długości co najmniej 20 cm, mierząc pęd główny od nasady do jego wierzchołka, a średnica pędu wynosi nie mniej niż 3 mm, mierząc pęd na wysokości 5 cm od jego nasady,
  - borówka niska, borówka brusznica i żurawina wielkoowocowa mają mieć minimum jeden pęd o długości co najmniej 10 cm, mierząc pęd główny od nasady do jego wierzchołka, średnica pędu wynosi nie mniej niż 2 mm, a w przypadku żurawiny wielkoowocowej – nie mniej niż 1 mm, mierząc pęd na wysokości 5 cm od jego nasady,
  - truskawka ma mieć co najmniej dwa w pełni wykształcone liście albo średnicę korony o grubości nie mniejszej niż 4 mm,
  - poziomka ma mieć co najmniej dwa w pełni wykształcone liście albo średnicę korony o grubości nie mniejszej niż 2 mm,
  - winorośl ma mieć minimum jeden pęd o długości co najmniej 20 cm, mierząc od nasady do jego wierzchołka, a średnica pędu powinna wynosić nie mniej niż 4 mm, mierząc u nasady pędu
- a uprawianych krzewów jest tyle, ile jest wymagane do spełnienia minimalnej obsady krzewów określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia,
- e) w przypadku krzewów gatunków niewymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie – do nasadzeń użyto materiału szkółkarskiego, który spełnia minimalne wymagania jakościowe określone w lit. d tiret pierwsze, a uprawianych krzewów jest tyle, ile jest wymagane do spełnienia minimalnej obsady krzewów określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia,

- f) coroczne wykonywanie na plantacji zabiegów pielęgnacyjnych, w szczególności usuwanie odrostów i samosiewów, formowanie korony drzew lub przycięcie krzewów po posadzeniu w celu wzmocnienia pędów,
  - g) stosowanie nawozów i środków (dopuszczonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym, zawierających N, P, K, Mg i Ca) w dawkach określonych w planie działalności ekologicznej z uwzględnieniem bilansu azotu i wyniku chemicznej analizy gleby, która została przeprowadzona nie wcześniej niż rok przed nasadzeniem plantacji sadowniczej,
  - h) zapobieganie chorobom i szkodnikom i ochrona przed nimi, w przypadku takiej konieczności, przy użyciu środków dopuszczonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym, zgodnie ze wskazaniami doradcy rolniczego ze specjalizacją rolnośrodowiskową albo doradcy rolniczego ze specjalizacją ekologiczną określonymi w planie działalności ekologicznej,
  - i) zapobieganie zachwaszczeniu i usuwanie chwastów – utrzymanie gleby w postaci czarnego ugoru lub zadarnienie przez regularne koszenie lub stosowanie innych zabezpieczeń przed rozprzestrzenianiem się chwastów,
  - j) sady nie są prowadzone jako uprawa jednorzędowa,
  - k) posiadanie do roku poprzedzającego rok wytworzenia produktu rolnictwa ekologicznego z drzew i krzewów uprawianych na gruntach z zakończonym okresem konwersji lub produktu z drzew i krzewów uprawianych na gruntach w okresie konwersji, zgodnie z lit. l, dokumentu potwierdzającego jakość i liczbę materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany lub materiału szkółkarskiego CAC, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie – w przypadku drzew i krzewów gatunków wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 tej ustawy,
  - l) wytworzenie produktu rolnictwa ekologicznego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej z drzew i krzewów uprawianych na gruntach z zakończonym okresem konwersji lub produktu z drzew i krzewów uprawianych na gruntach w okresie konwersji, a w przypadku uprawy wielogatunkowej, o której mowa w § 17 ust. 2 pkt 2, 3 oraz pkt 4 lit. b i c rozporządzenia – wytworzenie tego produktu z drzew i krzewów każdego z gatunków uprawianych w ramach takiej uprawy wielogatunkowej, od:
    - drugiego roku od ich nasadzenia – w przypadku maliny, truskawki, poziomki i borówki brusznicy,
    - czwartego roku od ich nasadzenia – w przypadku gruszy domowej, derenia jadalnego, rokitnika zwyczajnego, pigwy pospolitej, pigwowca japońskiego, róży dzikiej, róży jabłkowej i róży pomarszczonej,
    - trzeciego roku od ich nasadzenia – w przypadku innych drzew i krzewów niż wymienione w tiret pierwszym i drugim;
- 3) w przypadku drzew lub krzewów, o których mowa w pkt 2, które w trakcie realizacji zobowiązania ekologicznego stały się drzewami lub krzewami, o których mowa w pkt 1, stosuje się wymogi określone w pkt 2.

8. Wymogi dodatkowe dla Pakietu 7. Uprawy paszowe na gruntach ornych – odpowiednio na gruntach w okresie konwersji lub na gruntach z zakończonym okresem konwersji – w odniesieniu do gruntów, o których mowa w § 8 ust. 13 rozporządzenia, Pakietu 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi – w odniesieniu do gruntów, na których są uprawiane rośliny wymienione w części VII załącznika nr 4 do rozporządzenia, w pierwszym roku uprawy wieloletnich roślin bobowatych drobnonasiennych, wieloletnich traw lub ich mieszanek uprawianych w plonie głównym:

- 1) koszenie w terminie do dnia 31 lipca;
- 2) zebranie i usunięcie skoszonej biomasy (w tym zakaz pozostawiania rozdrobnionej biomasy); w terminie do 2 tygodni po pokosie biomasa powinna zostać usunięta z gruntów w okresie konwersji lub gruntów z zakończonym okresem konwersji lub ułożona w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi.

9. Wymogi dodatkowe dla Pakietu 8. Trwałe użytki zielone – odpowiednio na gruntach w okresie konwersji lub na gruntach z zakończonym okresem konwersji, Pakietu 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi – w odniesieniu do trwałych użytków zielonych objętych zobowiązaniem ekologicznym w ramach tych pakietów:

- 1) koszenie w terminie do dnia 31 lipca lub wypasanie w okresie wegetacyjnym na trwałych użytkach zielonych, przy czym dopuszczalne jest wypasanie przez cały rok zwierząt wymienionych w ust. 2 pkt 1, 3, 5 i 9 załącznika nr 5 do rozporządzenia;
- 2) zebranie i usunięcie skoszonej biomasy (w tym zakaz pozostawiania rozdrobnionej biomasy); w terminie do 2 tygodni po pokosie biomasa powinna zostać usunięta z powierzchni w ramach tych pakietów lub ułożona w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi.

ELEMENTY ZAWARTE W PLANIE DZIAŁALNOŚCI EKOLOGICZNEJ

1. Część ogólna – dotyczy wszystkich pakietów i zawiera:

- 1) dane rolnika realizującego zobowiązanie ekologiczne oraz jego podpis;
- 2) dane doradcy rolniczego ze specjalizacją rolnośrodowiskową albo doradcy rolniczego ze specjalizacją ekologiczną, przy którego udziale został sporządzony plan działalności ekologicznej, oraz jego podpis;
- 3) czas realizacji zobowiązania ekologicznego;
- 4) oświadczenie rolnika o przekazaniu pełnych i prawdziwych danych niezbędnych do sporządzenia planu działalności ekologicznej;
- 5) nazwę jednostki certyfikującej, która objęła producenta systemem kontroli obejmującym kontrolę urzędową i inne czynności urzędowe, o których mowa w rozdziale VI rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007;
- 6) informacje o zakazach ustanowionych na obszarach chronionych;
- 7) datę sporządzenia planu działalności ekologicznej.

2. Część szczegółowa – dotyczy poszczególnych pakietów realizowanych w ramach zobowiązania ekologicznego i zawiera informacje niezbędne do prawidłowej realizacji zobowiązania ekologicznego, w tym informacje w zakresie:

- 1) obszarów położonych na działkach referencyjnych w ramach zobowiązania ekologicznego zlokalizowanych na określonych działkach ewidencyjnych i realizowanych na nich określonych pakietów ze wskazaniem roślin uprawnych uprawianych w ramach tych pakietów;
- 2) wymogów w ramach realizowanego zobowiązania ekologicznego, a w przypadku uprawy roślin, o których mowa w ust. 7 pkt 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia – również szczegółowy opis sposobu realizacji wymogów, o których mowa w ust. 7 pkt 2 lit. f–i załącznika nr 2 do rozporządzenia, wraz z uzasadnieniem takiego sposobu.

3. Załącznik do planu działalności ekologicznej zawiera oświadczenie doradcy rolniczego ze specjalizacją rolnośrodowiskową albo doradcy rolniczego ze specjalizacją ekologiczną, że wymogi realizowanego pakietu nie są sprzeczne z ustanowionymi dla danego obszaru Natura 2000 działaniami obligatoryjnymi określonymi w planie ochrony lub w planie zadań ochronnych – w przypadku pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia realizowanego na takim obszarze lub w przypadku pakietu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia realizowanego na trwałych użytkach zielonych.

WYKAZ ROŚLIN OBJĘTYCH PŁATNOŚCIAMI EKOLOGICZNYMI

Lp.	Uprawa lub gatunek rośliny uprawnej	Nazwa łacińska gatunku	Klasyfikacja dla potrzeb upraw w rolnictwie ekologicznym: R – uprawy rolnicze W – uprawy warzywne Z – uprawy roślin zielarskich S – podstawowe uprawy sadownicze Se – ekstensywne uprawy sadownicze P – uprawy paszowe na gruntach ornym	Klasyfikacja roślin dla potrzeb sprawozdawczości: UR – uprawy roczne UD – uprawy dwuletnie UW – uprawy wieloletnie P – pozostałe
I. Pakiet 1. Uprawy rolnicze oraz Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi				
1	bobik	<i>Vicia faba</i> var. minor.	R	UR
2	burak cukrowy	<i>Beta vulgaris</i> ssp. vulgaris, convar. crassa var. altissima Doll	R	UR
3	chmiel	<i>Humulus lupulus</i> L.	R	UW
4	ciecierzyca pospolita (w tym z rośliną podporową)	(<i>Cicer arietinum</i> L.)	R	UR
5	cykoria siewna	<i>Cichorium intybus</i> L.	R	UR
6	dynia oleista	<i>Cucurbita pepo</i> convar. styriaca Grebenc.	R	UR
7	esparceta siewna na materiał siewny	<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.	R	UW
8	facelia błękitna	<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.	R	UR
9	gorczyca biała	<i>Sinapis alba</i> L.	R	UR
10	gorczyca czarna	<i>Brassica nigra</i> (L.) Koch	R	UR
11	gorczyca sarepska	<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern.	R	UR
12	groch siewny (w tym z rośliną podporową) w tym peluszką (w tym z rośliną podporową)	<i>Pisum sativum</i> L. (partim) <i>Pisum arvense</i> L.	R	UR
13	gryka zwyczajna	<i>Fagopyrum esculentum</i> Moench.	R	UR
14	inne gatunki pszenic		R	UR
15	jęczmień jary	<i>Hordeum vulgare</i> L.	R	UR
16	jęczmień ozimy	<i>Hordeum vulgare</i> L.	R	UR
17	komonica zwyczajna na materiał siewny	<i>Lotus corniculatus</i> L.	R	UW
18	komosa ryżowa	<i>Chenopodium quinoa</i> Willd.	R	UR

19	koniczyna biała na materiał siewny	<i>Trifolium repens</i> L.	R	UW
20	koniczyna białoróżowa na materiał siewny	<i>Trifolium hybridum</i> L.	R	UW
21	koniczyna czerwona na materiał siewny	<i>Trifolium pratense</i> L.	R	UW
22	koniczyna krwistoczerwona na materiał siewny	<i>Trifolium incarnatum</i> L.	R	UR
23	koniczyna perska na materiał siewny	<i>Trifolium resupinatum</i> L.	R	UR
24	konopie włókniste		R	UR
25	kukurydza na ziarno	<i>Zea mays</i> L.	R	UR
26	len oleisty	<i>Linum usitatissimum</i> L. convar. <i>mediterraneum</i> (Vavilov ex Ell.) Kulpa et Danert	R	UR
27	len włóknisty	<i>Linum usitatissimum</i> L. convar. <i>usitatissimum</i>	R	UR
28	lnianka siewna (lnicznik)	<i>Camelina sativa</i> (L.) Crantz	R	UR
29	lucerna chmielowa (nerkowata) na materiał siewny	<i>Medicago lupulina</i> L.	R	UW
30	lucerna mieszańcowa na materiał siewny	<i>Medicago x varia</i> T. Martyn	R	UW
31	lucerna siewna na materiał siewny	<i>Medicago sativa</i> (L.) Crantz	R	UW
32	łubin biały na nasiona	<i>Lupinus albus</i> L.	R	UR
33	łubin wąskolistny na nasiona	<i>Lupinus angustifolius</i> L.	R	UR
34	łubin żółty na nasiona	<i>Lupinus luteus</i> L.	R	UR
35	mieszanka strączkowo-zbożowa		R	UR
36	mieszanka zbożowa		R	UR
37	nostrzyk biały	<i>Melilotus albus</i> Medik L.	R	UR
38	nostrzyk biały	<i>Melilotus albus</i> Medik L.	R	UD
39	ostropest plamisty	<i>Silybum marianum</i> L.	R	UR
40	owies	<i>Avena sativa</i> L.	R	UR
41	owies szorstki	<i>Avena strigosa</i> Schreb.	R	UR
42	proso	<i>Panicum miliaceum</i> L.	R	UR
43	pszenica zwyczajna jara	<i>Triticum aestivum</i> L. emend. Fiori et Paol.	R	UR
44	pszenica zwyczajna ozima	<i>Triticum aestivum</i> L. emend. Fiori et Paol.	R	UR
45	pszenica samopsza jara	<i>Triticum monococcum</i>	R	UR

46	pszenica samopsza ozima	<i>Triticum monococcum</i>	R	UR
47	pszenica płaskurka jara	<i>Triticum dicoccum</i>	R	UR
48	pszenica płaskurka ozima	<i>Triticum dicoccum</i>	R	UR
49	pszenica orkisz jara	<i>Triticum spelta</i>	R	UR
50	pszenica orkisz ozima	<i>Triticum spelta</i>	R	UR
51	pszenżyto jare	x <i>Triticosecale</i> Wittm.	R	UR
52	pszenżyto ozime	x <i>Triticosecale</i> Wittm.	R	UR
53	rzepak jary	<i>Brassica napus</i> L.	R	UR
54	rzepak ozimy	<i>Brassica napus</i> L.	R	UR
55	rzepik	<i>Brassica rapa</i> var. <i>typica</i> Posp.	R	UR
56	rzodkiew oleista na materiał siewny	<i>Raphanus sativus</i> var. <i>oleiformis</i> Pers.	R	UR
57	seradela uprawna na nasiona	<i>Ornithopus sativus</i> Brot.	R	UR
58	słonecznik oleisty	<i>Helianthus annuus</i> L.	R	UR
59	soja zwyczajna	<i>Glycine max</i> (L.) Merrill	R	UR
60	szarłat z wyjątkiem <i>A. retroflexus</i>	<i>Amaranthus</i> spp.	R	UR
61	topinambur	<i>Helianthus tuberosus</i> L.	P	UR
62	trawy w siewie czystym z przeznaczeniem na materiał siewny		R	UR
63	trawy w siewie czystym z przeznaczeniem na materiał siewny		R	UW
64	wyka kosmata na materiał siewny (w tym z rośliną podporową)	<i>Vicia villosa</i> L.	R	UR
65	wyka kosmata na materiał siewny (w tym z rośliną podporową)	<i>Vicia villosa</i> L.	R	UD
66	wyka siewna na materiał siewny (w tym z rośliną podporową)	<i>Vicia sativa</i> L.	R	UR
67	żyto jare	<i>Secale cereale</i> L.	R	UR
68	żyto ozime	<i>Secale cereale</i> L.	R	UR
69	żyto krzyca	<i>Secale cereale</i> var. <i>multicaule</i> Metzg. ex Alef.	R	UR
70	żyto krzyca	<i>Secale cereale</i> var. <i>multicaule</i> Metzg. ex Alef.	R	UD
II. Pakiet 2. Uprawy warzywne oraz Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi				
1	arbuz (kawon)	<i>Citrullus vulgaris</i> (Thunb.) Matsum et Nakai	W	UR
2	bób	<i>Vicia faba</i> L.	W	UR

3	brokuł włoski	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>italica</i> Plenck	W	UR
4	brukiew jadalna	<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.	W	UR
5	burak ćwikłowy	<i>Beta vulgaris</i> ssp. <i>vulgaris</i> convar. <i>crassa</i> var. <i>Conditiva</i> Alef.	W	UR
6	burak liściowy	<i>Beta vulgaris</i> ssp. <i>vulgaris</i> convar. <i>vulgaris</i> var. <i>cicla</i> L.	W	UR
7	cebula szalotka	<i>Allium cepa</i> grupa <i>aggregatum</i>	W	UR
8	cebula perłowa	<i>Allium ampeloprasum</i> L.	W	UR
9	cebula siedmiolatka	<i>Allium fistulosum</i> L.	W	UW
10	cebula zwyczajna	<i>Allium cepa</i> L.	W	UR
11	chrzan pospolity	<i>Armoracia rusticana</i>	W	UW
12	cukinia	<i>Cucurbita pepo</i> var. <i>giromontina</i>	W	UR
13	cykoria endywia	<i>Cichorium endivia</i> L.	W	UR
14	cykoria endywia	<i>Cichorium endivia</i> L.	W	UD
15	cykoria warzywna	<i>Cichorium intybus</i> var. <i>foliosum</i> Hegi	W	UR
16	czosnek	<i>Allium sativum</i> L.	W	UR
17	dynia olbrzymia	<i>Cucurbita maxima</i> Duch.	W	UR
18	dynia piżmowa	<i>Cucurbita moschata</i> Duch.	W	UR
19	dynia zwyczajna	<i>Cucurbita pepo</i> L.	W	UR
20	fasola wielokwiatowa	<i>Phaseolus coccineus</i> L.	W	UR
21	fasola zwykła	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	W	UR
22	groch cukrowy	<i>Pisum sativum</i> var. <i>saccharatum</i>	W	UR
23	groch łuskowy	<i>Pisum sativum</i> var. <i>pachylobum</i>	W	UR
24	jarmuż	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>acephala</i> subvar. <i>Sabellica</i> L.	W	UR
25	kalafior	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>botrytis</i> L.	W	UR
26	kalarepa	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>gongylodes</i> L.	W	UR
27	kapusta brukselska	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>gemmifera</i> (DC.) Schwarz	W	UR
28	kapusta chińska	<i>Brassica rapa</i> var. <i>chinensis</i>	W	UR
29	kapusta głowiasta biała	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i> f. <i>alba</i> (L.) Duchesene	W	UR
30	kapusta głowiasta czerwona	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i> f. <i>rubra</i> (L.) Duchesene	W	UR

31	kapusta pekińska	<i>Brassica rapa</i> var. <i>pekinensis</i>	W	UR
32	kapusta włoska	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>italica</i> Plenck	W	UR
33	karczoch	<i>Cynara scolymus</i> L.	W	UR
34	karczoch	<i>Cynara scolymus</i> L.	W	UW
35	koper ogrodowy	<i>Anethum graveolens</i> L.	W	UR
36	koper włoski	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	W	UR
37	koper włoski	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	W	UD
38	kukurydza cukrowa	<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i> (Sturtev.) Zhuk.	W	UR
39	marchew jadalna	<i>Daucus carota</i> L.	W	UR
40	oberżyna (bakłażan)	<i>Solanum melongena</i> L.	W	UR
41	ogórek	<i>Cucumis sativus</i> L.	W	UR
42	papryka	<i>Capsicum annuum</i> L.	W	UR
43	pasternak	<i>Pastinaca sativa</i> L.	W	UR
44	patison	<i>Cucurbita pepo</i> var. <i>patissonina</i>	W	UR
45	pietruszka korzeniowa	<i>Petroselinum sativum</i> ssp. <i>tuberosum</i>	W	UR
46	pietruszka naciowa	<i>Petroselinum sativum</i> ssp. <i>crispum</i>	W	UR
47	pomidor	<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill.	W	UR
48	por	<i>Allium porrum</i> L.	W	UR
49	rabarbar ogrodowy	<i>Rheum rhaponticum</i> L.	W	UW
50	rokietta siewna (rukola)	<i>Eruca vesicaria</i> (L.) Cav.	W	UR
51	roszponka (roszpunka)	<i>Valerianella olitoria</i> (L.) Latter. Em. Betcke	W	UR
52	rzepa jadalna	<i>Brassica campestris</i> var. <i>rapa</i>	W	UR
53	rzodkiew	<i>Raphanus sativus</i> var. <i>niger</i> Kerner	W	UR
54	rzodkiewka	<i>Raphanus sativus</i> var. <i>sativus</i>	W	UR
55	sałata zwyczajna	<i>Lactuca sativa</i> L.	W	UR
56	seler korzeniowy	<i>Apium graveolens</i> var. <i>Rapaceum</i>	W	UR
57	seler naciowy	<i>Apium graveolens</i> var. <i>dulce</i>	W	UR
58	soczewica jadalna (w tym z rośliną podporową)	<i>Lens culinaris</i> Medik.	W	UR
59	skorzonera	<i>Scorzonera hispanica</i> L.	W	UR
60	szczaw	<i>Rumex acetosa</i> L.	W	UW
61	szczypiorek	<i>Allium schoenoprasum</i> L.	W	UW
62	szparag	<i>Asparagus officinalis</i> L.	W	UW

63	szpinak zwyczajny	<i>Spinacia oleracea</i> L.	W	UR
64	ziemniak	<i>Solanum tuberosum</i> L.	W	UR
III. Pakiet 3. Uprawy zielarskie oraz Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi				
1	arcydzięgiel litwor	<i>Archangelica officinalis</i> L.	Z	UR
2	arcydzięgiel litwor	<i>Archangelica officinalis</i> L.	Z	UD
3	babka lancetowata	<i>Plantago lanceolata</i> L.	Z	UW
4	babka płesznik	<i>Plantago psyllium</i> L.	Z	UR
5	bazylia pospolita	<i>Ocimum basilicum</i> L.	Z	UR
6	bylica estragon	<i>Artemisia dracuncululus</i> L.	Z	UW
7	czarnuszka siewna	<i>Nigella sativa</i> L.	Z	UR
8	cząber ogrodowy	<i>Satureja hortensis</i> L.	Z	UR
9	czosnek niedźwiedzi	<i>Allium ursinum</i> L.	Z	UW
10	drapacz lekarski	<i>Cnicus benedictus</i> L.	Z	UR
11	dziurawiec zwyczajny	<i>Hypericum perforatum</i> L.	Z	UW
12	hyzop lekarski	<i>Hyssopus officinalis</i> L.	Z	UW
13	jeżówka purpurowa	<i>Echinacea purpurea</i>	Z	UW
14	kminek zwyczajny	<i>Carum carvi</i> L.	Z	UD
15	kolendra siewna	<i>Coriandrum sativum</i> L.	Z	UR
16	kozieradka pospolita	<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.	Z	UR
17	kozłek lekarski	<i>Valeriana officinalis</i> L.	Z	UR
18	kozłek lekarski	<i>Valeriana officinalis</i> L.	Z	UD
19	krwawnik pospolity	<i>Achillea millefolium</i> L.	Z	UW
20	lawenda wąskolistna	<i>Lavandula angustifolia</i> Mill.	Z	UW
21	lebiodka pospolita	<i>Origanum vulgare</i> L.	Z	UW
22	lubczyk ogrodowy	<i>Levisticum officinalis</i> L.	Z	UW
23	majeranek ogrodowy	<i>Origanum majorana</i> L.	Z	UR
24	malwa czarna	<i>Althea rosea</i> (L.) Cav.	Z	UD
25	melisa lekarska	<i>Melissa officinalis</i> L.	Z	UW
26	mięta kędzierzawa	<i>Mentha crispa</i> L.	Z	UW
27	mięta pieprzowa	<i>Mentha piperita</i> L.	Z	UW
28	mięta zielona	<i>Mentha spicata</i> L.	Z	UW
29	mniszek lekarski	<i>Taraxacum officinalis</i> L.	Z	UW
30	nagietek lekarski	<i>Calendula officinalis</i> L.	Z	UR
31	nostrzyk żółty (lekarski)	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	Z	UD
32	nostrzyk żółty (lekarski)	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	Z	UW
33	ogórecznik lekarski	<i>Borago officinalis</i> L.	Z	UR
34	prawoślaz lekarski	<i>Althaea officinalis</i> L.	Z	UW
35	różeniec górski	<i>Rhodiola rosea</i> L.	Z	UW

36	ruta zwyczajna	<i>Ruta graveolens</i> L.	Z	UW
37	rumian rzymski (szlachetny)	<i>Anthemis nobilis</i> L.	Z	UW
38	rumianek pospolity	<i>Chamomilla recutita</i> (L.) Rauch.	Z	UR
39	rutwica lekarska	<i>Galega officinalis</i> L.	Z	UW
40	rzewień dłoniasty	<i>Rheum palmatum</i> L.	Z	UW
41	serdecznik pospolity	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	Z	UW
42	szałwia lekarska	<i>Salvia officinalis</i> L.	Z	UW
43	szanta zwyczajna	<i>Marrubium vulgare</i> L.	Z	UW
44	ślaz dziki	<i>Malva sylvestris</i> L.	Z	UW
45	tymianek właściwy	<i>Thymus vulgaris</i> L.	Z	UW
46	wiesiołek dwuletni	<i>Oenothera biennis</i> L.	Z	UR
47	wiesiołek dwuletni	<i>Oenothera biennis</i> L.	Z	UD
48	wiesiołek dziwny	<i>Oenothera paradoxa</i> Hudziok	Z	UR
49	wiesiołek dziwny	<i>Oenothera paradoxa</i> Hudziok	Z	UD
50	żeń-szeń prawdziwy	<i>Panax ginseng</i> C.A. Mey	Z	UW
IV. Pakiet 4. Podstawowe uprawy sadownicze oraz Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi*				
1	brzoskwinia i nektaryna		S	UW
2	czereśnia		S	UW
3	grusza domowa		S	UW
4	jabłoń domowa		S	UW
5	morela		S	UW
6	śliwa domowa		S	UW
7	winorośl		S	UW
8	wiśnia pospolita		S	UW
V. Pakiet 5. Uprawy jagodowe oraz Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi				
1	agrest (porzeczka agrest)		S	UW
2	borówka wysoka i średnia		S	UW
3	jeżyna		S	UW
4	malina		S	UW
5	porzeczka		S	UW
6	poziomka		S	UW
7	truskawka		S	UW
VI. Pakiet 6. Ekstensywne uprawy sadownicze oraz Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi*				
1	aronia czarnoowocowa		Se	UW
2	bez czarny		Se	UW

3	borówka brusznica		Se	UW
4	borówka niska		Se	UW
5	dereń jadalny		Se	UW
6	jagoda kamiczacka (suchodrzew jadalny)		Se	UW
7	pigwa pospolita		Se	UW
8	pigwowiec japoński		Se	UW
9	rokitnik zwyczajny		Se	UW
10	róża dzika		Se	UW
11	róża jabłkowata		Se	UW
12	róża pomarszczona		Se	UW
13	śliwa japońska		Se	UW
14	świdośliwa		Se	UW
15	żurawina wielkoowocowa		Se	UW

VII. Pakiet 7. Uprawy paszowe na gruntach ornych oraz Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi

1	brukiew pastewna	<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.	P	UR
2	burak pastewny	<i>Beta vulgaris</i> ssp. <i>vulgaris</i> convar. <i>crassa</i> var. <i>crassa</i> Alef.	P	UR
3	dynia pastewna	<i>Cucurbita pepo</i> convar. <i>Pepo</i>	P	UR
4	esparceta siewna	<i>Onobrychis vicifolia</i> Scop.	P	UW
5	groch siewny (w tym z rośliną podporową) w tym peluszka (w tym z rośliną podporową)	<i>Pisum sativum</i> L. (partim) <i>Pisum arvense</i> L.	P	UR
6	jęczmień jary	<i>Hordeum vulgare</i> L.	P	UR
7	jęczmień ozimy	<i>Hordeum vulgare</i> L.	P	UR
8	kapusta pastewna	<i>Brassica oleracea</i> convar. <i>acephala</i> (DC.) Alef.	P	UR
9	komonica zwyczajna	<i>Lotus corniculatus</i> L.	P	UW
10	koniczyna biała	<i>Trifolium repens</i> L.	P	UW
11	koniczyna białoróżowa	<i>Trifolium hybridum</i> L.	P	UW
12	koniczyna czerwona	<i>Trifolium pratense</i> L.	P	UW
13	koniczyna krwistoczerwona	<i>Trifolium incarnatum</i> L.	P	UR
14	koniczyna perska	<i>Trifolium resupinatum</i> L.	P	UR
15	kukurydza	<i>Zea mays</i> L.	P	UR
16	łędźwian	<i>Lathyrus</i> L.	P	UR
17	lucerna chmielowa (nerkowata)	<i>Medicago lupulina</i> L.	P	UW
18	lucerna mieszańcowa	<i>Medicago x varia</i> T. Martyn	P	UW

19	lucerna sierpowata	<i>Medicago falcata</i> L.	P	UW
20	lucerna siewna	<i>Medicago sativa</i> (L.) Crantz	P	UW
21	łąka przemiana**		P	UW
22	marchew pastewna	<i>Daucus carota</i> L.	P	UR
23	mieszanka jednoroczna traw		P	UR
24	mieszanka jednoroczna traw z bobowatymi drobnonasiennymi		P	UR
25	mieszanka strączkowo-zbożowa		P	UR
26	mieszanka strączkowo-gorzycowa		P	UR
27	mieszanka strączkowa		P	UR
28	mieszanka strączkowo-słonecznikowa		P	UR
29	mieszanka zbożowa		P	UR
30	mieszanka wieloletnia traw		P	UW
31	mieszanka wieloletnia traw z bobowatymi drobnonasiennymi		P	UW
32	owies	<i>Avena sativa</i> L.	P	UR
33	owies nagi	<i>Avena nuda</i> L.	P	UR
34	pastwisko przemienne**		P	UW
35	pszenica zwyczajna jara	<i>Triticum aestivum</i> L. emend. Fiori et Paol.	P	UR
36	pszenica zwyczajna ozima	<i>Triticum aestivum</i> L. emend. Fiori et Paol.	P	UR
37	pszenica samopsza jara	<i>Triticum monococcum</i>	P	UR
38	pszenica samopsza ozima	<i>Triticum monococcum</i>	P	UR
39	pszenica płaskurka jara	<i>Triticum dicoccum</i>	P	UR
40	pszenica płaskurka ozima	<i>Triticum dicoccum</i>	P	UR
41	pszenica orkisz jary	<i>Triticum spelta</i>	P	UR
42	pszenica orkisz ozimy	<i>Triticum spelta</i>	P	UR
43	pszenżyto jare	x <i>Triticosecale</i> Wittm.	P	UR
44	pszenżyto ozime	x <i>Triticosecale</i> Wittm.	P	UR
45	rzepa pastewna	<i>Brassica rapa</i> subsp. <i>rapa</i>	P	UR
46	rzodkiew oleista	<i>Raphanus sativus</i> var. <i>oleiformis</i> Pers.	P	UR
47	rutwica wschodnia	<i>Galega orientalis</i> Lam.	P	UW
48	seradela uprawna	<i>Ornithopus sativus</i> Brot.	P	UR
49	słonecznik pastewny	<i>Helianthus annuus</i> L.	P	UR
50	sorgo	<i>Sorghum</i> spp.	P	UR

51	topinambur	<i>Helianthus tuberosus</i> L.	P	UR
52	wyka kosmata (w tym z rośliną podporową)	<i>Vicia villosa</i> L.	P	UR
53	wyka kosmata (w tym z rośliną podporową)	<i>Vicia villosa</i> L.	P	UD
54	wyka siewna (w tym z rośliną podporową)	<i>Vicia sativa</i> L.	P	UR
55	żyto jare	<i>Secale cereale</i> L.	P	UR
56	żyto ozime	<i>Secale cereale</i> L.	P	UR
57	żyto krzyca	<i>Secale cereale</i> var. <i>multicaule</i> Metzg. ex Alef.	P	UR
58	żyto krzyca	<i>Secale cereale</i> var. <i>multicaule</i> Metzg. ex Alef.	P	UD

* Nazwy botaniczne roślin odnoszą się do odmian roślin uprawnych.

** Łąka przemienna i pastwisko przemienne – uprawa traw lub innych upraw zielnych na gruntach ornych objętych płodozmianem w okresie krótszym niż pięć lat.

Załącznik nr 5

WYKAZ ZWIERZĄT, KTÓRYCH POSIADANIE STANOWI WARUNEK PRYZNANIA PŁATNOŚCI
EKOLOGICZNYCH W RAMACH NIEKTÓRYCH PAKIETÓW

1. Zwierzęta, których posiadanie stanowi warunek przyznania płatności ekologicznych w ramach Pakietu 7. Uprawy paszowe na gruntach ornych, Pakietu 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi – w odniesieniu do gruntów, na których są uprawiane rośliny wymienione w części VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia i Pakietu 10. Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą:

- 1) alpaki (*Vicugna pacos*);
- 2) bydło domowe (*Bos taurus*) oraz bawoły domowe (*Bubalus bubalis*);
- 3) daniele (*Dama dama*);
- 4) gęsi (*Anserinae*);
- 5) indyki (*Meleagris gallopavo*);
- 6) jelenie szlachetne (*Cervus elaphus*);
- 7) kaczki (*Anatidae*);
- 8) konie (*Equus caballus*);
- 9) kozy (*Capra hircus*);
- 10) króliki (*Oryctolagus cuniculus f. domesticus*);
- 11) kury (*Gallus gallus domesticus*);
- 12) lamy (*Lama glama*);
- 13) muły (*Equus mule*);
- 14) osły (*Equus asinus*);
- 15) owce (*Ovis aries*);
- 16) perlice (*Numididae*);
- 17) przepiórki japońskie (*Coturnix japonica*);
- 18) strusie afrykańskie (*Struthio camelus*);
- 19) świnie (*Sus scrofa f. domestica*).

2. Zwierzęta, których posiadanie stanowi warunek przyznania płatności ekologicznych w ramach Pakietu 8. Trwałe użytki zielone i Pakietu 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi – w odniesieniu do trwałych użytków zielonych objętych zobowiązaniem ekologicznym w ramach Pakietu 9:

- 1) alpaki (*Vicugna pacos*);
- 2) bydło domowe (*Bos taurus*) oraz bawoły domowe (*Bubalus bubalis*);
- 3) daniele (*Dama dama*);
- 4) gęsi (*Anserinae*);
- 5) jelenie szlachetne (*Cervus elaphus*);
- 6) konie (*Equus caballus*);
- 7) kozy (*Capra hircus*);
- 8) króliki (*Oryctolagus cuniculus f. domesticus*);
- 9) lamy (*Lama glama*);
- 10) muły (*Equus mule*);
- 11) osły (*Equus asinus*);
- 12) owce (*Ovis aries*).

Załącznik nr 6

WSPÓLCZYNNIK PRZELICZANIA ZWIERZĄT NA DJP NA POTRZEBY SPEŁNIANIA WARUNKU POSIADANIA ZWIERZĄT I PRZYZNAWANIA PŁATNOŚCI EKOLOGICZNYCH W RAMACH PAKIETU 7. UPRAWY PASZOWE NA GRUNTACH ORNYCH, PAKIETU 8. TRWAŁE UŻYTKI ZIELONE, PAKIETU 9. MAŁE GOSPODARSTWA Z UPRAWAMI EKOLOGICZNYMI – W ODNIESIENIU DO GRUNTÓW, NA KTÓRYCH SĄ UPRAWIANE ROŚLINY WYMIENIONE W CZĘŚCI VII TABELI ZAŁĄCZNIKA NR 4 DO ROZPORZĄDZENIA, ORAZ TRWAŁYCH UŻYTKÓW ZIELONYCH OBJĘTYCH ZOBOWIĄZANIEM W RAMACH TEGO PAKIETU – ORAZ W RAMACH PAKIETU 10. PREMIA ZA ZRÓWNOWAŻONĄ PRODUKCJĘ ROŚLINNO-ZWIERZĘCĄ

Lp.	Rodzaj zwierząt	Współczynnik przeliczania zwierząt na DJP
Konie ras dużych / Konie pozostałe		
1	Ogiery, klacze, wałachy	1,2
2	Żrebaki powyżej 2 lat	1
3	Żrebaki powyżej 1 roku do 2 lat	0,8
4	Żrebaki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,5
5	Żrebięta do 6 miesięcy	0,3
Konie ras małych (m.in. hucuł, konik polski)		
6	Ogiery, klacze, wałachy	0,6
7	Żrebaki powyżej 2 lat	0,5
8	Żrebaki powyżej 1 roku do 2 lat	0,35
9	Żrebaki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,2
10	Żrebięta do 6 miesięcy	0,12
Bydło oraz bawoły domowe		
11	Buhaje	1,4
12	Krowy	1
13	Jałówki cielne	1
14	Jałówki powyżej 1 roku	0,8
15	Jałówki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,3
16	Opasy powyżej 1 roku	0,9
17	Opasy powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,36
18	Cielęta do 6 miesięcy	0,15
Kozy		
19	Kozy matki	0,15
20	Koźlęta do 3,5 miesięcy	0,05
21	Koźlęta powyżej 3,5 miesięcy do 1,5 roku	0,08
22	Pozostałe kozy	0,1
Świnie		
23	Świnie	0,3
Owce		
24	Owce powyżej 1,5 roku	0,1
25	Tryki powyżej 1,5 roku	0,12

26	Jagnięta do 3,5 miesięcy	0,05
27	Tryczki	0,08
28	Maciorki	0,1
Drób		
29	Kury, kaczki	0,004
30	Gęsi	0,008
31	Indyki	0,032
32	Perlice	0,003
33	Przepiórki japońskie	0,0003
Muły		
34	Muł powyżej 2 lat	0,6
35	Muł powyżej 1 roku do 2 lat	0,3
36	Muł do 1 roku	0,1
Osły		
37	Osiół powyżej 2 lat	0,5
38	Osiół powyżej 1 roku do 2 lat	0,25
39	Osiół do 1 roku	0,07
Alpaki		
40	Samice powyżej 1 roku	0,11
41	Samce powyżej 1 roku	0,12
42	Młode powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,05
43	Cielęta/cria do 6 miesięcy	0,03
Lamy		
44	Samice powyżej 1 roku	0,20
45	Samce powyżej 1 roku	0,19
46	Młode powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,12
47	Cielęta/cria do 6 miesięcy	0,05
Jelenie szlachetne		
48	Byki	0,42
49	Łanie	0,24
50	Pozostałe	0,1
Daniele		
51	Byki	0,22
52	Łanie	0,13
53	Pozostałe	0,06
Inne		
54	Króliki	0,007
55	Strusie afrykańskie	0,2

Załącznik nr 7

MINIMALNA OBSADA DRZEW, KRZEWÓW I NIEKTÓRYCH UPRAW JAGODOWYCH W RAMACH PAKIETU 4. PODSTAWOWE UPRAWY SADOWNICZE, PAKIETU 5. UPRAWY JAGODOWE, PAKIETU 6. EKSTENSYWNE UPRAWY SADOWNICZE I PAKIETU 9. MAŁE GOSPODARSTWA Z UPRAWAMI EKOLOGICZNYMI

Lp.	Uprawa lub gatunek rośliny uprawnej	Minimalna obsada szt./ha
I. Pakiet 4. Podstawowe uprawy sadownicze i Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi		
1	brzoskwinia i nektaryna	600
2	czereśnia	500
3	grusza domowa	600
4	jabłoń domowa	800
5	morela	500
6	śliwa domowa	600
7	winorośl	1500
8	wiśnia pospolita	800
II. Pakiet 5. Uprawy jagodowe i Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi		
1	agrest (porzeczka agrest)	2000
2	borówka wysoka i średnia	2500
3	jeżyna	2500
4	malina	4000
5	porzeczka	2000
6	poziomka	30 000
7	truskawka	30 000
III. Pakiet 6. Ekstensywne uprawy sadownicze i Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi		
1	aronia czarnoowocowa	1500
2	bez czarny	600
3	borówka brusznicza	20 000
4	borówka niska	4000
5	dereń jadalny	600
6	jagoda kanczacka (suchodrzew jadalny)	3000
7	pigwa pospolita	800
8	pigwowiec japoński	2500
9	rokitnik zwyczajny	700
10	róża dzika	1000
11	róża jabłkowata	1000
12	róża pomarszczona (wielkoowocowa)	2000
13	śliwa japońska	600
14	świdośliwa	2900
15	żurawina wielkoowocowa	100 000

Załącznik nr 8

WYSOKOŚĆ STAWEK PŁATNOŚCI EKOLOGICZNYCH

Lp.	Pakiety rolnictwa ekologicznego	Stawki płatności	
		dla gruntów w okresie konwersji (w zł/ha)	dla gruntów z zakończonym okresem konwersji (w zł/ha)
1	Pakiet 1. Uprawy rolnicze	1697	1571
2	Pakiet 2. Uprawy warzywne	3021	2391
3	Pakiet 3. Uprawy zielarskie	1856	1856
4	Pakiet 4. Podstawowe uprawy sadownicze	3105	1961
5	Pakiet 5. Uprawy jagodowe	2495	2213
6	Pakiet 6. Ekstensywne uprawy sadownicze	1326	1326
7	Pakiet 7. Uprawy paszowe na gruntach ornych	1638	1504
8	Pakiet 8. Trwałe użytki zielone	1043	1043
9	Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi	1640	1640
10	Pakiet 10 Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą	573	573

Załącznik nr 9

KWOTA PRZEZNACZONA NA CZĘŚCIOWĄ REKOMPENSATĘ KOSZTÓW TRANSAKCYJNYCH
PONIESIONYCH Z TYTUŁU KONTROLI GOSPODARSTWA

Powierzchnia obszaru zatwierdzonego	Wysokość kwoty przeznaczonej na częściową rekompensatę kosztów transakcyjnych poniesionych z tytułu kontroli gospodarstwa (w zł na gospodarstwo)
do 5 ha	900
powyżej 5 ha do 10 ha	1000
powyżej 10 ha do 20 ha	1100
powyżej 20 ha do 50 ha	1300
powyżej 50 ha do 100 ha	1400
powyżej 100 ha	1500

Załącznik nr 10

WYSOKOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKÓW DOTKLIWOŚCI UCHYBIENIA ORAZ WSPÓŁCZYNNIKÓW TRWAŁOŚCI UCHYBIENIA STOSOWANYCH DO DOKONYWANIA ZMNIJSZEŃ PŁATNOŚCI EKOLOGICZNYCH

Rodzaj uchybienia	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współczynnika dotkliwości i trwałości
		odwracalna krótkotrwała	odwracalna długotrwała	nieodwracalna	
I. Wszystkie pakiety					
Nieodpowiednie przeznaczenie zbioru	17%	–	–	1,75	30%
II. Pakiet 1. Uprawy rolnicze, Pakiet 2. Uprawy warzywne, Pakiet 3. Uprawy zielarskie, Pakiet 4. Podstawowe uprawy sadownicze, Pakiet 5. Uprawy jagodowe, Pakiet 6. Ekstensywne uprawy sadownicze, Pakiet 7. Uprawy paszowe na gruntach ornych, Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi					
Uprawianie upraw lub roślin gatunków niewymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia w ramach danego pakietu – w przypadku pakietów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 1–7 i 9 rozporządzenia	80%	1,25	–	–	100%
Uprawianie konopi włóknistych w innym celu niż uzyskanie z tej uprawy nasion lub liści, lub kwiatostanów	80%	1,25	–	–	100%
III. Pakiet 1. Uprawy rolnicze, Pakiet 2. Uprawy warzywne, Pakiet 3. Uprawy zielarskie, Pakiet 4. Podstawowe uprawy sadownicze, Pakiet 5. Uprawy jagodowe, Pakiet 6. Ekstensywne uprawy sadownicze, Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi					
Niewytworzenie produktu ekologicznego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej z upraw lub roślin gatunków uprawianych na gruntach z zakończonym okresem konwersji lub produktu z upraw lub roślin gatunków uprawianych na gruntach w okresie konwersji na danej powierzchni zadeklarowanej w ramach zobowiązania ekologicznego, a w przypadku: 1) uprawy wielogatunkowej, o której mowa w § 17 ust. 2 rozporządzenia – niewytworzenie tego produktu co najmniej z jednej uprawy lub roślin jednego gatunku uprawianych w ramach takiej uprawy wielogatunkowej na danej powierzchni	80%	1,25	–	–	100%

zadeklarowanej w ramach zobowiązania ekologicznego; 2) uprawy rośliny dwuletniej wymienionej w załączniku nr 4 do rozporządzenia – niewytworzenie tego produktu w drugim roku uprawy rośliny dwuletniej uprawianej na danej powierzchni zadeklarowanej w ramach zobowiązania ekologicznego					
IV. Pakiet 1. Uprawy rolnicze, Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi					
W przypadku uprawy roślin, o których mowa w części wspólnej w ust. 5 załącznika nr 2 do rozporządzenia – materiał siewny pochodzący z tych upraw nie został poddany ocenie na podstawie przepisów o nasiennictwie	80%	1,25	–	–	100%
V. Pakiet 2. Uprawy warzywne, Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi					
Roślin pomidorów, o których mowa w ust. 6 pkt 1 załącznika nr 2 do rozporządzenia, jest mniej, niż jest wymagane	67%	–	1,5	–	100%
VI. Pakiet 1. Uprawy rolnicze, Pakiet 7. Uprawy paszowe na gruntach ornych					
Powierzchnia upraw roślin, o których mowa w § 8 ust. 1, 12 i 13 rozporządzenia, zajmuje w danym roku więcej niż 25% powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia, ale mniej niż 35% tej powierzchni	20%	1,25	–	–	25%
Powierzchnia upraw roślin, o których mowa w § 8 ust. 1, 12 i 13 rozporządzenia, zajmuje w danym roku co najmniej 35% powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia, ale mniej niż 45% tej powierzchni	30%	1,25	–	–	38%
Powierzchnia upraw roślin, o których mowa w § 8 ust. 1, 12 i 13 rozporządzenia, zajmuje w danym roku co najmniej 45% powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia, ale mniej niż 55% tej powierzchni	40%	1,25	–	–	50%

Powierzchnia upraw roślin, o których mowa w § 8 ust. 1, 12 i 13 rozporządzenia, zajmuje w danym roku co najmniej 55% powierzchni gruntu objętego zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia	80%	1,25	–	–	100%
VII. Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi					
Powierzchnia upraw roślin, o których mowa w § 8 ust. 1, 12 i 13 rozporządzenia, zajmuje w danym roku więcej niż 25% powierzchni gruntu, na którym są uprawiane rośliny wymienione w części I–III, V i VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia, objętego zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia, ale mniej niż 35% tej powierzchni	20%	1,25	–	–	25%
Powierzchnia upraw roślin, o których mowa w § 8 ust. 1, 12 i 13 rozporządzenia, zajmuje w danym roku co najmniej 35% powierzchni gruntu, na którym są uprawiane rośliny wymienione w części I–III, V i VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia, objętego zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia, ale mniej niż 45% tej powierzchni	30%	1,25	–	–	38%
Powierzchnia upraw roślin, o których mowa w § 8 ust. 1, 12 i 13 rozporządzenia, zajmuje w danym roku co najmniej 45% powierzchni gruntu, na którym są uprawiane rośliny wymienione w części I–III, V i VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia, objętego zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia, ale mniej niż 55% tej powierzchni	40%	1,25	–	–	50%
Powierzchnia upraw roślin, o których mowa w § 8 ust. 1, 12 i 13 rozporządzenia, zajmuje w danym roku co najmniej 55% powierzchni gruntu, na którym są	80%	1,25	–	–	100%

uprawiane rośliny wymienione w części I–III, V i VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia, objętego zobowiązaniem ekologicznym, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia					
VIII. Pakiet 4. Podstawowe uprawy sadownicze, Pakiet 5. Uprawy jagodowe, Pakiet 6. Ekstensywne uprawy sadownicze, Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi – w odniesieniu do gruntów, na których są uprawiane rośliny wymienione w części IV–VI tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia – w przypadku uprawy drzew w okresie owocowania lub na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, lub uprawy krzewów owocujących, ukorzenionych i spełniających minimalne wymagania dotyczące średnicy pędu					
Niewykonanie któregośkolwiek z zabiegów uprawowych lub pielęgnacyjnych, w szczególności nieusunięcie odrostów i samosiewów, lub wykonanie ich niezgodnie ze wskazaniami doradcy rolniczego ze specjalizacją rolnośrodowiskową albo doradcy rolniczego ze specjalizacją ekologiczną określonymi w planie działalności ekologicznej	10%	1,25	–	–	13%
Drzew w okresie owocowania lub na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, jest mniej, niż jest wymagane, o więcej niż 10%, ale nie więcej niż o 20%	20%	–	1,5	–	30%
Drzew w okresie owocowania lub na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, jest mniej, niż jest wymagane, o więcej niż 20%	67%	–	1,5	–	100%
Krzewów owocujących, ukorzenionych i spełniających minimalne wymagania dotyczące średnicy pędu jest mniej, niż jest wymagane, o więcej niż 10%, ale nie więcej niż o 20%	20%	–	1,5	–	30%
Krzewów owocujących, ukorzenionych i spełniających minimalne wymagania dotyczące średnicy pędu jest mniej, niż jest wymagane, o więcej niż 20%	67%	–	1,5	–	100%
Sady są prowadzone jako uprawa jednorzędowa	57%	–	–	1,75	100%

IX. Pakiet 4. Podstawowe uprawy sadownicze, Pakiet 5. Uprawy jagodowe, Pakiet 6. Ekstensywne uprawy sadownicze, Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi – w odniesieniu do gruntów, na których są uprawiane rośliny wymienione w części IV–VI tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia – w przypadku uprawy drzew niebędących w okresie owocowania lub niebędących na podkładkach karłowatych lub półkarłowatych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, lub uprawy krzewów, które nie są krzewami owocującymi, ukorzenionymi i spełniającymi minimalne wymagania dotyczące średnicy pędu					
Drzew, o których mowa w ust. 7 pkt 2 lit. c załącznika nr 2 do rozporządzenia, jest mniej, niż jest wymagane, o więcej niż 10%, ale nie więcej niż o 20%	20%	–	1,5	–	30%
Drzew, o których mowa w ust. 7 pkt 2 lit. c załącznika nr 2 do rozporządzenia, jest mniej, niż jest wymagane, o więcej niż 20%	67%	–	1,5	–	100%
Krzewów, o których mowa w ust. 7 pkt 2 lit. d załącznika nr 2 do rozporządzenia, jest mniej, niż jest wymagane, o więcej niż 10%, ale nie więcej niż o 20%	20%	–	1,5	–	30%
Krzewów, o których mowa w ust. 7 pkt 2 lit. d załącznika nr 2 do rozporządzenia, jest mniej, niż jest wymagane, o więcej niż 20%	67%	–	1,5	–	100%
Niewykonanie któregośkolwiek z zabiegów pielęgnacyjnych, w szczególności nieusunięcie odrostów i samosiewów, nieuformowanie korony drzew lub nieprzycięcie krzewów po posadzeniu w celu wzmocnienia pędów	10%	1,25	–	–	13%
Niestosowanie nawozów i środków (dopuszczonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym, zawierających N, P, K, Mg i Ca) w dawkach określonych w planie działalności ekologicznej z uwzględnieniem bilansu azotu i wyniku chemicznej analizy gleby, która została przeprowadzona nie wcześniej niż rok przed nasadzeniem plantacji sadowniczej	10%	1,25	–	–	13%
Niewykonanie działań zapobiegających chorobom i szkodnikom i chroniących przed nimi, mimo że była taka konieczność, przy użyciu środków dopuszczonych do	10%	1,25	–	–	13%

stosowania w rolnictwie ekologicznym lub wykonanie tych działań niezgodnie ze wskazaniami doradcy rolniczego ze specjalizacją rolnośrodowiskową albo doradcy rolniczego ze specjalizacją ekologiczną określonymi w planie działalności ekologicznej					
Niezapobieganie zachwaszczeniu lub nieusuwanie chwastów – gleba nie jest utrzymywana w postaci czarnego ugoru lub nie występuje zadarnienie przez regularne koszenie, lub nie są stosowane inne zabezpieczenia przed rozprzestrzenianiem się chwastów	10%	1,25	–	–	13%
Sady są prowadzone jako uprawa jednorzędowa	57%	–	–	1,75	100%
X. Pakiet 7. Uprawy paszowe na gruntach ornych, Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi – w odniesieniu do gruntów, na których są uprawiane rośliny wymienione w części VII tabeli załącznika nr 4 do rozporządzenia					
Niewykoszenie lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	10%	1,25	–	–	13%
Niezłożenie skoszonej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie rozdrobnionej biomasy	10%	1,25	–	–	13%
XI. Pakiet 8. Trwałe użytki zielone, Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi – w odniesieniu do trwałych użytków zielonych objętych zobowiązaniem ekologicznym w ramach tego pakietu					
Niewykoszenie lub niewypasanie trwałych użytków zielonych lub wykoszenie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	10%	1,25	–	–	13%
Niezłożenie skoszonej biomasy na łące w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie rozdrobnionej biomasy	10%	1,25	–	–	13%